



**PAŃSTWOWY POWIATOWY  
INSPEKTOR SANITARNY  
w LEGIONOWIE**

*Adres: Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Legionowie,  
ul. gen. Władysława Sikorskiego 11, 05-119 Legionowo  
e-mail: [legionowo@psse.waw.pl](mailto:legionowo@psse.waw.pl)*



***OCENA STANU SANITARNEGO  
POWIATU LEGIONOWSKIEGO  
ZA 2019 ROK***

Sporządził:  
Państwowy Powiatowy  
Inspektor Sanitarny  
w Legionowie

*Sylwia Patejuk*



<b>I</b>	<b>WSTĘP</b>	<b>3</b>
<b>II</b>	<b>OBSZAR DZIAŁANIA</b>	<b>4</b>
<b>III</b>	<b>OCENA KADROWA</b>	<b>5</b>
<b>IV</b>	<b>OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE NADZORU EPIDEMIOLOGII</b>	<b>6</b>
<b>V</b>	<b>OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE HIGIENY ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU</b>	<b>16</b>
<b>VI</b>	<b>OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE NADZORU SEKCJI HIGIENY KOMUNALNEJ</b>	<b>35</b>
<b>VII</b>	<b>OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE NADZORU HIGIENY PRACY.</b>	<b>42</b>
<b>VIII</b>	<b>OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE NADZORU NAD ŚRODKAMI ZASTĘPCZYMI.</b>	<b>51</b>
<b>IX</b>	<b>OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO.</b>	<b>53</b>
<b>X</b>	<b>OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE NADZORU HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY</b>	<b>57</b>
<b>XI</b>	<b>OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE OSWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA</b>	<b>64</b>
<b>XII</b>	<b>PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ PAŃSTWOWEGO POWIATOWEGO INSPEKTORA SANITARNEGO W LEGIONOWIE</b>	<b>77</b>



## ***I. WSTĘP***

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Legionowie przedstawia „Ocenę Stanu Sanitarnego” powiatu legionowskiego za 2019 rok.

Inspekcja Sanitarna sprawuje nadzór nad warunkami higieniczno-sanitarnymi w różnych dziedzinach życia, gromadzi dane epidemiologiczne, podejmuje działania w celu zapobiegania chorobom zakaźnym, zawodowym i cywilizacyjnym.

Inspekcja inicjuje, organizuje oraz koordynuje działalność oświatowo-zdrowotną w celu kształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych, inicjuje i wytacza kierunki przedsięwzięć zmierzających do zaznajomienia społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, popularyzuje zasoby higieny i racjonalnego żywienia, aktywizuje do działań na rzecz własnego zdrowia.

Do zakresu działań należy zapobieganie i eliminowanie negatywnego wpływu czynników fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi, ocenianie działalności oświatowo-zdrowotnych prowadzonych przez szkoły, placówki oświatowo-wychowawcze, środki masowego przekazu, podmioty lecznicze i inne instytucje.

Do zadań należy również wydawanie opinii co do zgodności z warunkami sanitarnymi określanymi przepisami Unii Europejskiej przedsięwzięć i zrealizowanych inwestycji, których realizacja jest wspomagana przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej.

## II. OBSZAR DZIAŁANIA

Państwowy Inspektor Sanitarny działa na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985r., o Państwowej Inspekcji Sanitarnej ( Dz. U. z 2019 r., poz. 59).

Państwowy Inspektor Sanitarny wykonuje zadania przy pomocy podległej mu stacji sanitarno epidemiologicznej.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Legionowie zarejestrowana została 20.12.1999 r., a działalność rozpoczęła z dniem 01.01.2000 r.

W 2010 roku nastąpiły zmiany i Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny stał się organem rządowej administracji zespolonej w powiecie. Dnia 05.01.2010 r. uzyskano wpis do rejestru zakładów opieki zdrowotnej. Organ założycielski – Wojewoda Mazowiecki.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Legionowie obejmuje swoim działaniem Powiat Legionowski.

**W skład powiatu wchodzi:**

- Gmina miejska Legionowo
- Gmina miejsko-wiejska Serock

**oraz 3 gminy wiejskie:**

- Gmina Jabłonna
- Gmina Nieporęt
- Gmina Wieliszew



### III. OCENA KADROWA

Tabela: Zestawienie liczby etatów, liczby obiektów, liczby kontroli i liczby pobranych prób w 2019 r.

L.P.	SEKCJA	LICZBA ETATÓW	LICZBA KONTROLI	LICZBA POBRANYCH PRÓB	UWAGI
1	Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny / Dyrektor	1	-	-	-
2	Epidemiologia <ul style="list-style-type: none"> <li>• choroby zakaźne</li> <li>• szczepienia</li> <li>• nadzór higieny lecznictwa</li> </ul>	3	684	-	-
3	Higiena Żywnienia, Żywności i Przedmiotów Użytku	4,8	577	269	-
4	Higiena Komunalna	3	299	239	-
5	Higiena Pracy	2	63	-	-
6	Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny	0,5	24	-	-
7	Higiena Dzieci i Młodzieży	1	111	-	-
8	Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia	1	-	-	-
9	Dział Ekonomiczno-Administracyjny: <ul style="list-style-type: none"> <li>• księgową</li> <li>• kadrową</li> <li>• sekretarką</li> <li>• sprzątaczką</li> </ul>	3,88	-	-	-
10	<b>RAZEM</b>	<b>20,18 etatów – 22 osób</b>	<b>1806</b>	<b>508</b>	-

W 2019 roku Dyrektor Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Legionowie zatrudnił 21 osób na 19,18 etatów, w tym 16 pracowników merytorycznych, którzy reprezentują Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w trakcie czynności kontrolnych w terenie.

Sprawdzianem profesjonalnej kadry są czynności podejmowane w sytuacjach zagrożenia zdrowia publicznego.

W przypadku istnienia bezpośredniego zagrożenia zdrowia lub życia ludzi inspektor sanitarny może nakazać:

- unieruchomienie zakładu pracy lub jego części (stanowisko pracy, maszyny lub innego urządzenia),
- zamknięcia obiektu użyteczności publicznej,
- wyłączenia z eksploatacji środka transportu,
- wycofanie z obrotu środka spożywczego, przedmiotu użytku, materiału przeznaczonego do kontaktu z żywnością, kosmetyku, środka zastępczego oraz innego wyrobu mogącego mieć wpływ na zdrowie ludzi.



***IV. OCENA STANU SANITARNEGO  
W ZAKRESIE NADZORU  
EPIDEMIOLOGII***



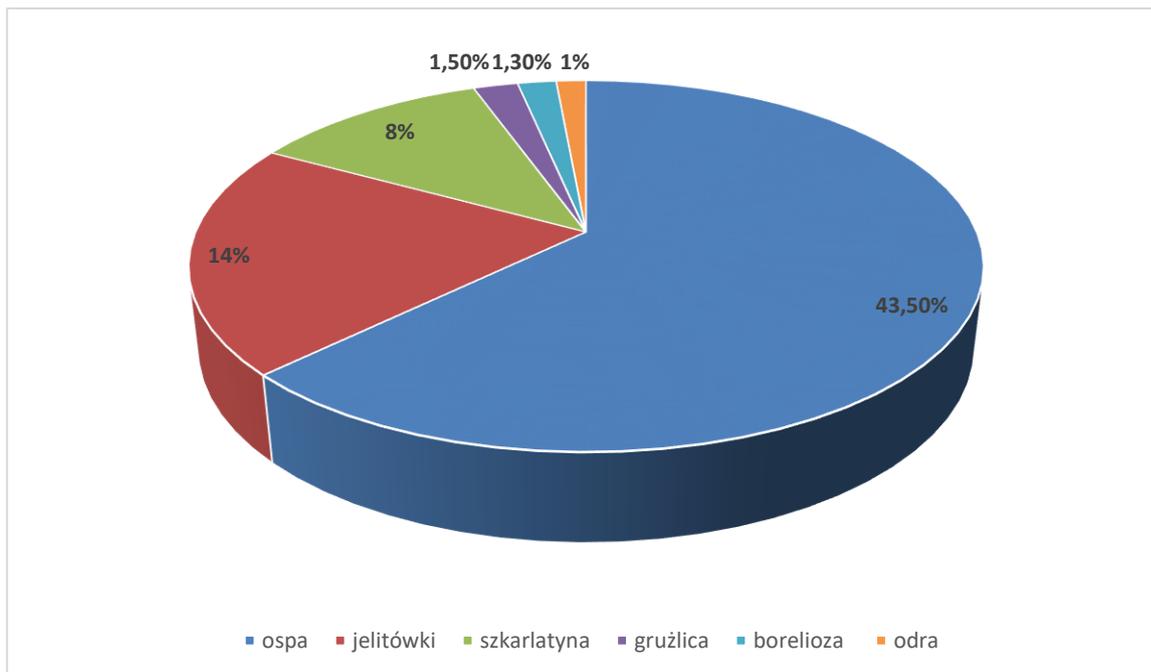
## 1. Sprawozdanie z działalności Sekcji Epidemiologii w zakresie zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych za 2019 rok

Sekcja Epidemiologii Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Legionowie w zakresie zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych prowadzi:

1.1 Nadzór bieżący nad rejestracją zachorowań i podejrzeń o zachorowanie, na choroby zakaźne i pasożytnicze, na terenie powiatu.

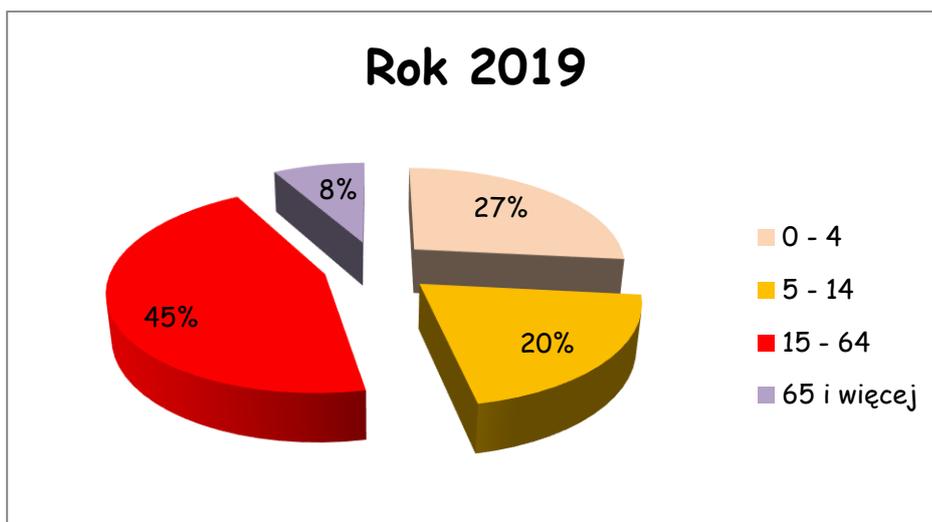
W roku 2019 roku na terenie powiatu legionowskiego zarejestrowano m. in. następujące jednostki chorobowe ( zachorowania potwierdzone i zgłoszone przez lekarzy podejrzenia zachorowania):

- grypa – 56 288 osób,
- ospa wietrzna – 798 osób,
- biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu- 471 osób,
- wirusowe zakażenia jelitowe – 211 osób,
- płonica ( szkarlatyna) - 155 osób,
- bakteryjne zakażenia jelitowe – 48 osób,
- nowo wykryte zakażenia *HCV* – 36 osób,
- gruźlica – 27 osób,
- borelioza z Lyme – 25 osób,
- odra – 18 osób,
- róża – 17 osób,
- krztusiec – 5 osób,
- świnka – 5 osób,
- kiła – 5 osób,
- nowo wykryte zakażenia HIV – 4 osoby,
- wirusowe zapalenie opon mózgowych, inne nieokreślone – 2 osoby,
- rzeżączka – 2 osoby,
- wirusowe zapalenie wątroby typu C – 2 osoby,
- wirusowe zapalenie wątroby typu B (przewlekłe) – 1 osoba,
- Legionelloza – 1 osoba.



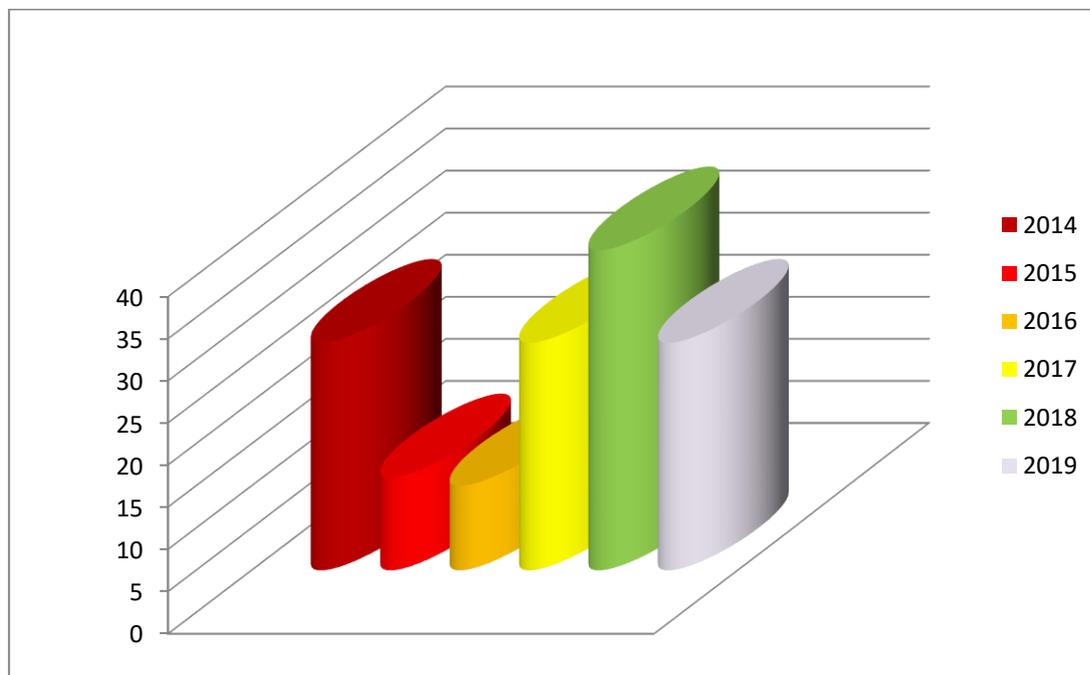
Wykres: Zachorowania na najczęściej występujące choroby zakaźne i zakażenia w powiecie legionowskim w 2019 r.( poza grypą).

W 2019 roku zgłoszono 56 288 zachorowań i podejrzeń zachorowania na grypę. Z podziałem na wiek przedstawia się następująco:



Wykres: Zachorowania na grypę i grypopodobne, podział ze względu na wiek.

**1.2** Gruźlica jest bakteryjną chorobą zakaźną o przewlekłym przebiegu, występująca w postaci klinicznej - gruźlicy płuc (najczęstsza postać) oraz gruźlicy innych narządów. Zaraźliwa jest tylko gruźlica płuc w okresie prątkowania. Pierwszy, trwający najczęściej miesiąc, okres leczenia, prowadzi się w warunkach izolacji szpitalnej pacjenta.



**Wykres: Zachorowania na gruźlicę płucną, zestawienie 6-letnie.**

**1.3** We współpracy z Powiatowym Lekarzem Weterynarii Sekcja Epidemiologii prowadziła również nadzór epidemiologiczny i postępowanie zapobiegawcze nad osobami pokąsanymi i narażonymi na zakażenia wścieklizną. W 2019 roku narażonych na zakażenie wścieklizną były 122 osób, z tej liczby 19 osób zaszczepiono p/wściekliwość z powodu pokąsań przez zwierzęta dziko żyjące lub których właścicieli nie udało się ustalić.

**1.4** Sekcja prowadziła nadzór epidemiologiczny i postępowanie zapobiegawcze nad osobami chorymi lub podejrzanymi o zachorowanie na odrę oraz osobami z kontaktu z tymi pacjentami. Łącznie odnotowano 18 przypadków zachorowań na odrę, w tym 8 przypadków potwierdzonych i 1 prawdopodobny. Objęto nadzorem 419 osób z kontaktu z osobami chorymi lub podejrzanymi o zachorowanie na odrę, zaszczepiono 98 osób z kontaktu z ww. osobami.

W tej grupie odnotowano 2 dwuosobowe ogniska odry.



1.5 Sekcja Epidemiologii przyjmowała i pobierała materiał do badań w kierunku nosicielstwa pałeczek jelitowych od osób zdrowych. W 2019 roku zbadano 833 osoby. Prowadzona jest niezbędna dokumentacja.

## 2. Ocena stanu higieniczno-sanitarnego placówek opieki zdrowotnej za 2019 rok

### 2.1 Działalność kontrolno-represyjna.

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Legionowie jest 126 obiektów opieki zdrowotnej. W trakcie realizacji nadzoru sanitarnego w 2019 r. nie było konieczności wydawania decyzji administracyjnych na poprawę stanu sanitarno-technicznego w tej grupie obiektów.

### 2.2 Lecznictwo zamknięte.

Na terenie powiatu legionowskiego funkcjonują 4 szpitale będące przedsiębiorcami:

- **NZOZ „MEDIQ” SZPITAL i AMBULATORIUM**, 05-120 Legionowo ul. Piłsudskiego 20; Liczba łóżek 44. Podmiot świadczy usługi medyczne w szerokim zakresie: zarówno lecznictwo stacjonarne jak i ambulatoryjne: P.O.Z, specjalistyczne, stomatologia w pełnym zakresie, diagnostyka laboratoryjna i diagnostyka rtg, w tym rezonans magnetyczny i tomografia komputerowa, pracownia endoskopii. Stan sanitarno-techniczny i funkcjonalny bez zastrzeżeń. Zakład nie wymagał programu dostosowawczego.
- **MAZOWIECKI SZPITAL ONKOLOGICZNY** (liczba łóżek: 132) i **PRZYCHODNIA PRZYSZPITALNA** w Wieliszewie, ul. Kościelna 61 - przedsiębiorstwa, w których prowadzi działalność leczniczą Krajowa Fundacja Medyczna z siedzibą w Warszawie ul. Łabiszyńska 25. Obiekt wybudowany w 2010 roku z przeznaczeniem na obiekt szpitalny, nie wymagał programu dostosowawczego, rozbudowany w 2015 r. Świadczenia medyczne ukierunkowane na diagnostykę i leczenie onkologiczne. Stan sanitarno-techniczny i funkcjonalny bez zastrzeżeń. Szpital ubiega się ponownie o certyfikat akredytacji Ministerstwa Zdrowia.
- **MEDYCZNE CENTRUM ZABIEGOWO - REHABILITACYJNE Sp. z o. o.** - Jabłonna ul. Wenecka 18 (siedziba spółki: 05-123 Chotomów ul. Ojca Augustyna Kordeckiego 41) – liczba łóżek 10. Zakład prowadzi działalność leczniczą w zakresie ortopedii i chirurgii urazowo-ortopedycznej. Budynek szpitala został wybudowany w 2012 z przeznaczeniem na szpital ortopedyczny, nie wymaga programu dostosowawczego. Stan sanitarno-techniczny i funkcjonalny bez zastrzeżeń.



- **CENTRUM MEDYCZNE REDA** Sp. z o.o. – podmiot wykonujący działalność leczniczą w zakresie okulistyki, który został powołany na bazie i sprzęcie NZOZ „MEDIQ”. Podmiot wynajmuje 1 salę operacyjną od NZOZ MEDIQ i 5 łóżek okulistycznych. Łóżka użytkowane są przez Centrum Medyczne REDA tylko w miarę potrzeb, najczęściej przez kilka godzin, ponieważ pacjent w dniu zabiegu wypisywany jest do domu. Pozostałe pomieszczenia i sprzęt są użytkowane wspólnie. Personel medyczny NZOZ MEDIQ obsługuje jednocześnie pacjentów Centrum Medycznego REDA

### 2.2.1 Inne placówki lecznictwa zamkniętego:

- „**WIGORr**” - s.c. w Legionowie ul. Kozińskiego 9, ZPO (11 łóżek) - świadczy usługi całodobowe dla osób starszych i niepełnosprawnych oraz usługi pielęgnacyjno-opiekuńcze w miejscu zamieszkania.
- **NZOZ „WIGOR”** prowadzi dwa zakłady:
  - ZOL Legionowo ul. Pomorska 26 (66 łóżek),
  - ZPO Legionowo ul. Kozińskiego 9 (75 łóżek).
- **ZPO „ZŁOTA JESIEŃ”** Jabłonna ul. Modlińska 284 A (38 łóżek).

### 2.2.2 Placówki z opieką całodobową nad osobami starszymi:

- Złota Jesień Kielczewski Sp. z o.o. 05-119 Łajski, ul. Nowodworska 99 (55 łóżek),
- Dom Seniora „**BARKA**”, 05-140 Serock, ul. Zacisze 4 (31 łóżek),
- Dom Pielęgnacyjno-Opiekuńczy „**DWOREK**”, 05-119 Józefów, ul. Strużańska 10, (35 łóżek).
- Dom Opieki „**MARION**”, 05-124 Krubin, ul. Nowodworska 13, (35 łóżek).
- Rodzinny Dom Opieki „**TULIPAN**”, Legionowo, ul. Warszawska 35 (7 łóżek).
- Rodzinny Dom Spokojnej Starości „**Słoneczny Las**”, ul. Jana Kazimierza 363, Stanisławów Pierwszy (26 łóżek) – zmiana lokalizacji ze ul. Głównej 24, 05-140 Stasi Las

### PODMIOTY ZLIKWIDOWANE w 2019 r.:

- DPS – Sióstr WDCz. im. W Olędzkiej – Legionowo ul. Okrzei 5,

### 2.3. Lecznictwo otwarte:

W 2019 roku odnotowano znaczącą zmianę w stanie technicznym obiektu: Filia SZPOZ w Wieliszewie, mieszcząca się w Janówku Pierwszym przy ulicy Dworcowej, z budynku nieprzystosowanego do potrzeb



osób niepełnosprawnych została przeniesiona do nowego budynku spełniającego wymagania nałożone przez Ministra Zdrowia.

#### **2.4 Utrzymanie czystości bieżącej i porządku w obiektach służby zdrowia:**

Większość podmiotów świadczących usługi medyczne: zatrudnia własny personel. Stosowane metody sprzątania zależą od wielkości zakładu. W małych zakładach, w których są 1 do 3 gabinetów stosuje się głównie metody tradycyjne, z wydzielonym sprzętem do mycia poszczególnych pomieszczeń. W większych zakładach stosowane są wózki wielofunkcyjne. Wszystkie podmioty świadczące usługi medyczne opracowały procedury dotyczące sprzątania, które obowiązują pracowników wykonujących te czynności. W podmiotach opracowane są również plany higieny, które precyzyjnie określają: jak często, jakimi preparatami i przez kogo mają być myte i dezynfekowane poszczególne pomieszczenia i powierzchnie.

W zakładach, które oddają mopy i ścierki do pralni zewnętrznych prowadzone są rejestry przekazywanych do prania mopów. W podmiotach, które piorą mopy i ścierki we własnym zakresie w wydzielonych do tego pralkach, pranie odbywa się codziennie po zakończeniu sprzątania, zgodnie z opracowanymi procedurami.

#### **Postępowanie z bielizną szpitalną:**

Większość obiektów w tym zakresie ma podpisane umowy na pranie bielizny poza placówką przez specjalistyczne pralnie które są zaopiniowane w zakresie prania bielizny szpitalnej a ponadto zapewniają specjalistyczne wózki na jej gromadzenie oraz zapewniają transport bielizny czystej i brudnej.

Placówki z całodobową opieką nad osobami starszymi piorą bieliznę i odzież we własnych pralniach, z zachowaniem ciągu technologicznego.

Nieprawidłowości w trakcie prowadzonych kontroli w tym zakresie nie stwierdzono.

#### **2.5 Dezynfekcja i Sterylizacja w obiektach służby zdrowia:**

W stosunku do lat ubiegłych nie stwierdzono większych zmian w procesach dezynfekcji stosowanych w obiektach służby zdrowia na terenie działania PSSE w Legionowie.

W czterech szpitalach działających na terenie powiatu legionowskiego do mycia i dezynfekcji narzędzi używane są łącznie 4 myjnie dezynfektory, jedna myjnia ultradźwiękowa i 1 myjka do obuwia chirurgicznego.

Łącznie na terenie powiatu legionowskiego w obiektach służby zdrowia jest 90 urządzeń do sterylizacji (sterylizatorów i autoklawów). Dokumentacja pracy tych urządzeń prowadzona jest prawidłowo, zawiera stosowne zapisy i testy dotyczące kontroli procesów sterylizacji.



## 2.6 Dezynsekcja i Deratyzacja

W 2019 roku PSSE w Legionowie nie otrzymała zgłoszeń dotyczących procesów deratyzacji lub dezynsekcji w podmiotach świadczących usługi medyczne.

Z informacji zebranych w placówkach służby zdrowia wynika, że nie było potrzeby wykonywania tego typu zabiegów.

## 2.7 Gospodarka odpadami niebezpiecznymi w miejscu powstawania

Postępowanie z odpadami niebezpiecznymi w miejscu ich powstawania w placówkach świadczących usługi medyczne w 2019 r. oceniono jako prawidłowe, zgodne z opracowanymi procedurami i z rozporządzeniem M.Z. Przestrzega się wyraźnego różnicowania odpadów medycznych, składa się je w wyznaczonych do tego celu pomieszczeniach i w urządzeniach chłodniczych przeznaczonych do ich przechowywania, odpady ostre gromadzone są w pojemnikach twardo ściennych. Wszystkie kontrolowane podmioty świadczące usługi medyczne mają podpisane umowy na odbiór odpadów medycznych ze specjalistycznymi firmami.

## 3. Nadzór nad szczepieniami ochronnymi w roku 2019.

### 3.1 Wyszczepialność dzieci i młodzieży wykazanych w druku sprawozdawczym MZ-54 ( roczne sprawozdanie ze szczepień), na terenie powiatu legionowskiego, za rok 2019, z uwzględnieniem rodzaju szczepionki zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych.

W 2019 roku nadzorem nad realizacją szczepień w powiecie legionowskim objęto 24 podmioty lecznicze, które prowadzą szczepienia ochronne w 22 punktach szczepień.

Do realizacji szczepień na terenie powiatu legionowskiego w 2019 r. przekazano do podmiotów leczniczych **17 290** dawki preparatów szczepionkowych zakupionych z budżetu Ministra Zdrowia.

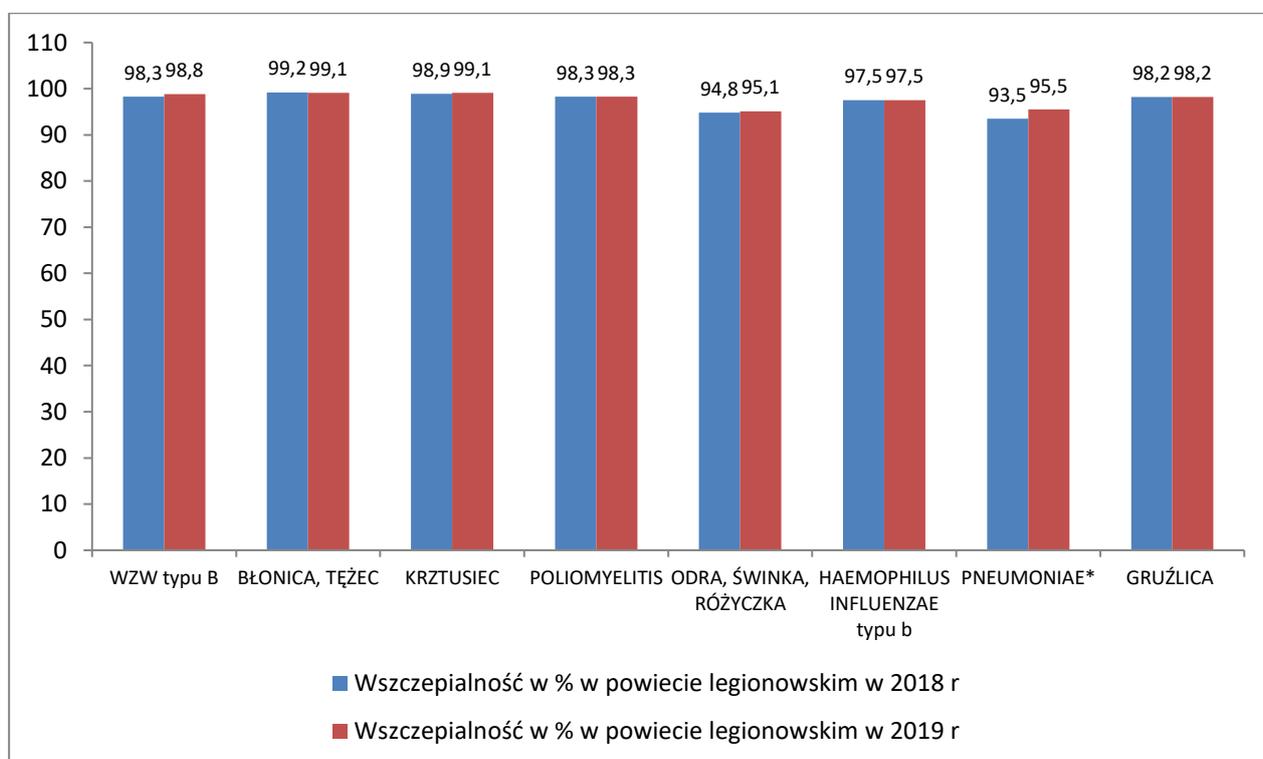
Na podstawie analizy sprawozdania rocznego ze szczepień ochronnych MZ-54, w 2019 roku, szczepieniami wg PSO (Programu Szczepień Ochronnych) objęto **27 748** dzieci i młodzieży do 19 roku życia.

Liczba ta uległa zwiększeniu o **675** pacjentów w porównaniu do roku 2018.

W zestawieniach nie zostały uwzględnione dzieci urodzone w 2019 r.

Tabela i wykres przedstawiają procentową wyszczepialność dzieci i młodzieży w powiecie legionowskim za 2019 r., dla poszczególnych rodzajów preparatów szczepionkowych, wg aktualnego Programu Szczepień Ochronnych na 2019 r.

Nazwa szczepionki	Wszczepialność w % w powiecie legionowskim	Wszczepialność w % w powiecie legionowskim
	w 2018 r	w 2019 r
WZW typu B	98,3	98,8
BŁONICA, TĘŻEC	99,2	99,2
KRZTUSIEC	98,9	99,2
POLIOMYELITIS	98,3	98,3
ODRA, ŚWINKA, RÓŻYCZKA	94,8	95,1
HAEMOPHILUS INFLUENZAE typu b	97,5	97,5
PNEUMONIAE	93,5	95,5
GRUŻLICA	98,2	98,2





**Średni poziom zaszczepienia w powiecie legionowskim** za 2019 r. wynosi **97,7%**, w roku 2018 wynosił **97,3 %**, w związku z tym obserwujemy wzrost wyszczepialności na naszym terenie.

Liczba osób uchylających się od wykonania obowiązku szczepień ochronnych na koniec 2018 roku wynosiła **265**.

Liczba osób uchylających się od wykonania obowiązku szczepień ochronnych na koniec 2019 roku wynosi **241** osób.

W roku 2019 do PSSE w Legionowie zostały zgłoszone 16 przypadków Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych. Każdy przypadek podlegał szczegółowej analizie zgodnie z obowiązującymi procedurami. Wszystkie przypadki zostały zakwalifikowane, jako łagodne i nie stwierdzono ich powiązań ze szczepieniami.

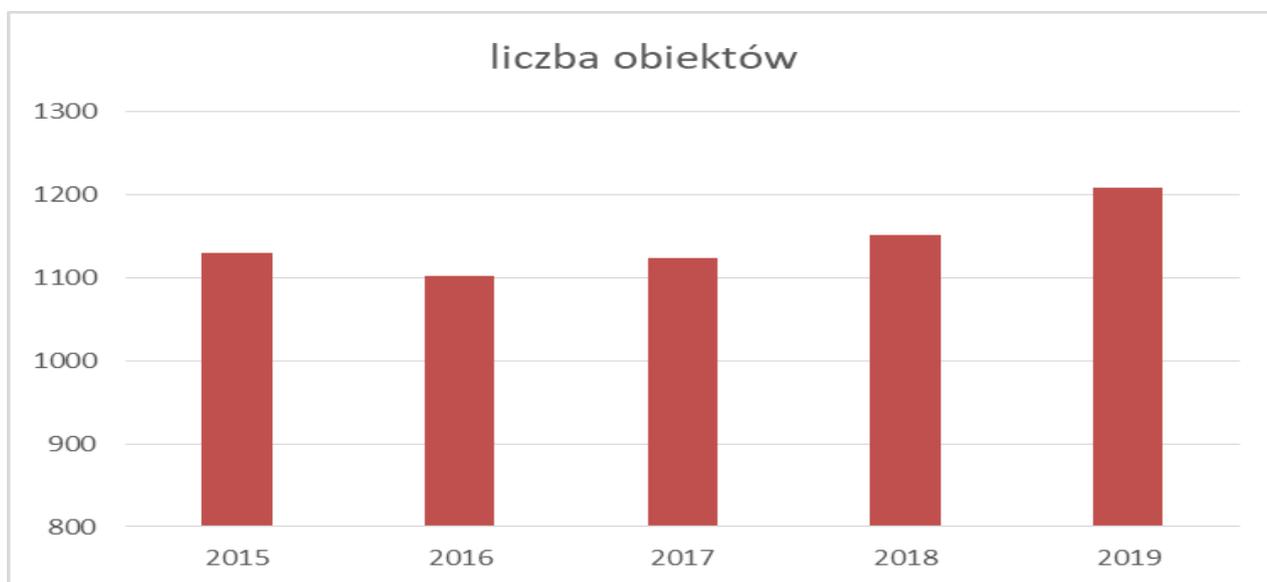


***V. OCENA STANU SANITARNEGO  
W ZAKRESIE HIGIENY ŻYWNOSCI,  
ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU***

## 1. NADZÓR BIEŻĄCY NAD ZAKŁADAMI BRANŻY SPOŻYWCZEJ

W roku sprawozdawczym 2019 objęto nadzorem 1196 obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku.

Na poniższym wykresie przedstawiono liczbowy wykaz na przestrzeni ostatnich pięciu lat, z którego wynika, iż ilość obiektów wykazuje lekką tendencję wzrostową. Można przypuszczać, że jest to efekt zwiększającej się liczby mieszkańców powiatu, co wiąże ze sobą rozwój zaplecza handlowo-usługowego.



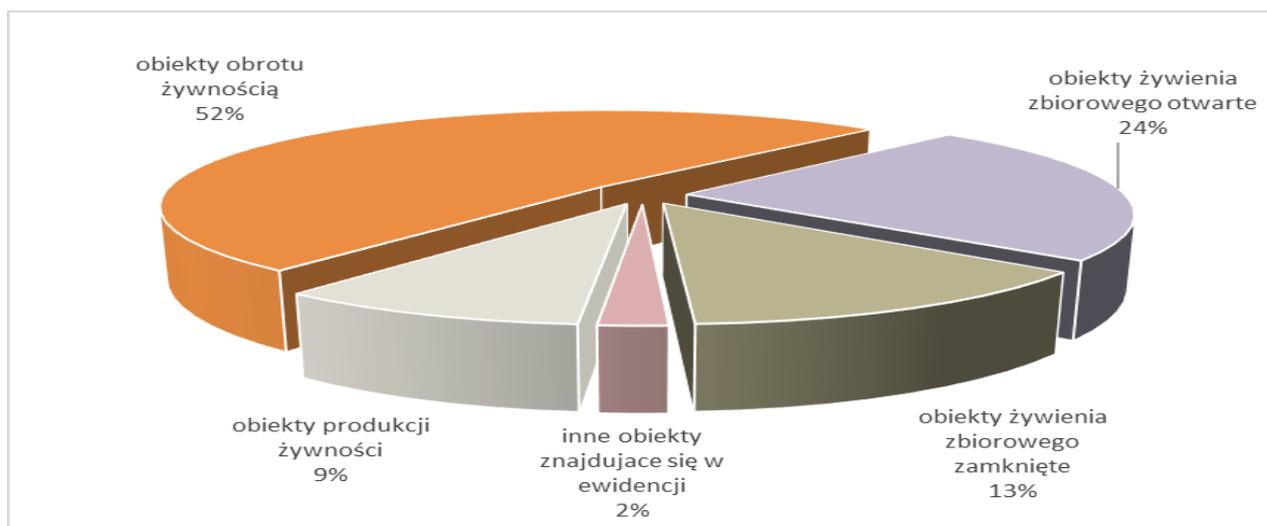
**Wykres: Liczba obiektów w ewidencji w latach 2015 – 2019**

Jak wynika z powyższego wykresu, liczba obiektów pozostających w ewidencji na przestrzeni ostatnich pięciu lat oscyluje w granicach 1100 – 1250 obiektów.

Poniżej przedstawiono podział obiektów w zależności od zakresu prowadzonej działalności w grupie zakładów żywnościowych.

Dla zobrazowania różnorodności wyróżniono następujące grupy:

- obiekty produkcji żywności,
- obiekty obrotu żywnością,
- obiekty żywienia zbiorowego otwartego,
- obiekty żywienia zbiorowego zamkniętego,
- inne obiekty w ewidencji.



**Wykres. Udział poszczególnych rodzajów obiektów żywniowych w ogólnej liczbie zakładów**

Podobnie jak w latach ubiegłych, najliczniejszą grupę stanowią nadal obiekty obrotu żywnością, są to zwłaszcza sklepy spożywcze, markety wielkopowierzchniowe oraz hurtownie.

Zmniejsza się ilość małych sklepów spożywczych wypieranych z rynku przez markety wielkopowierzchniowe.

Mniejsza grupa, to obiekty żywienia zbiorowego otwartego, do których zalicza się zakłady całoroczne, a także obiekty sezonowe prowadzące działalność w okresie sezonu turystycznego.

Kolejną grupę stanowią obiekty żywienia zbiorowego zamkniętego m. in. stołówki w szkołach, przedszkolach i zakładach służby zdrowia, domach opieki, zaś najmniej liczną zakłady, które prowadzą produkcję żywności.

Należy jednak zaznaczyć, iż w zakładach żywienia zbiorowego także odbywa się przygotowywanie żywności, polegające na produkcji posiłków dla konsumentów na bazie surowców lub półproduktów. Coraz większa ilość obiektów tej grupy żywi konsumentów na zasadzie cateringu, czyli posiłków przygotowywanych u producentów i dowożonych do miejsca konsumpcji.

Poza wyżej przedstawionymi grupami, w ewidencji znajdują się również:

- obiekty obrotu oraz wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,
- zakłady produkujące i konfekcjonujące kosmetyki,
- obiekty obrotu kosmetykami.

W związku z tym, że jest to znikoma liczba - obiekty te ujęto na powyższym wykresie jako inne obiekty znajdujące się w ewidencji.



W roku 2019 z ogólnej liczby 573 kontroli przeprowadzono:

- 165 kontroli kompleksowych
- 204 kontroli tematycznych
- 120 kontrole interwencyjne w związku z interwencjami zgłaszanymi przez konsumentów oraz powiadomieniami w systemie RASFF
- 84 kontroli sprawdzających.

Mimo, że w roku sprawozdawczym żadnego obiektu nie zakwalifikowano do niedostatecznych, to w czasie prowadzonych kontroli stwierdzano nieprawidłowości, w związku z czym wydano 74 decyzji administracyjnych wynikających z naruszenia przepisów. Dotyczyły one głównie nakazów natury technicznej oraz nieprawidłowości związanych z brakiem aktualizacji w prowadzeniu wymaganej dokumentacji, głównie zapewnienia zgodnie z przepisami prawa informacji dotyczących środków spożywczych oferowanych w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty tj. jadłospisów. Jednocześnie zgodnie z wytycznymi w obiektach żywienia zbiorowego zwracano szczególną uwagę na przejrzystość i dostępność informacji żywieniowej dotyczącej składu menu oraz oznaczenia w nim substancji i produktów mogących potencjalnie wywołać alergie pokarmowe.

Podmiotom prowadzącym działalność zwracano uwagę na konieczność przekazywania konsumentom szeroko rozumianej informacji żywieniowej dot. nie tylko składu menu, ale również rodzajów prowadzonej obróbki termicznej i kaloryczności oferowanych w sprzedaży potraw. W wyniku podjętych działań uzyskano poprawę warunków sanitarno – technicznych.

Poniższa tabela obrazuje główne dane z zakresu działań Sekcji w minionym roku sprawozdawczym, z uwzględnieniem liczby obiektów w ewidencji, liczby kontroli, mandatów i liczby pobranych prób. Działania wynikają z wytycznych wskazujących na zależność częstotliwości kontroli od zagrożeń dla konsumenta - w pierwszej kolejności prowadzi się kontrolę w zakładach, gdzie na skutek nieprawidłowości wystąpić może bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia, bądź życia konsumenta.

**Tabela: Działalności Sekcji Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku w zakresie sprawowanego nadzoru nad obiektami w latach 2018 -2019**

Lp.	Działalność w zakresie	2018r.	2019r.
1.	Liczba obiektów w ewidencji	1143	1196
2.	Liczba obiektów skontrolowanych	544	440
3.	Liczba kontroli	633	573
	w tym:		
	kompleksowych	198	165
	tematycznych	258	204
	interwencyjnych	130	120
	sprawdzających	47	84
4.	Liczba wydanych decyzji administracyjnych wynikających z naruszenia przepisów	38	74
	w tym unieruchomienia	1	0
5.	Liczba nałożonych mandatów	39	72
6.	Kwota nałożonych mandatów	10.800 zł	25.800 zł
7.	Liczba obiektów sklasyfikowanych	181	157
8.	Liczba obiektów z oceną niezgodną	0	0
9.	Liczba pobranych prób	267	269
	w tym zdyskwalifikowanych	0	0

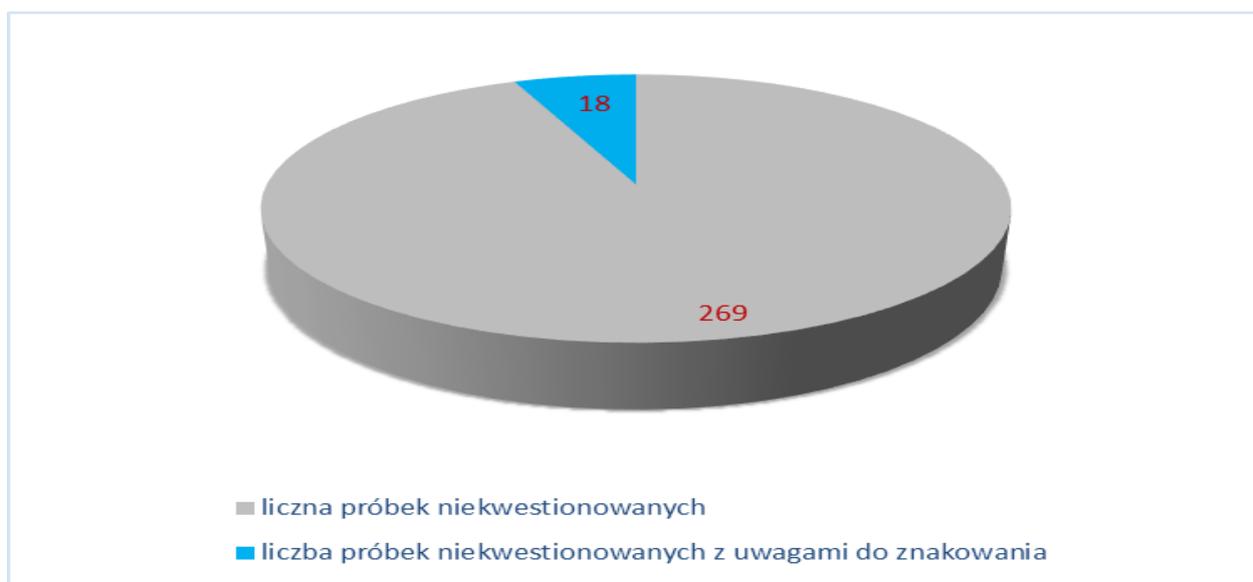
Należy dodać także, iż liczba kontroli sprawdzających jest konsekwencją wydanych decyzji nakazujących z określeniem terminu ich wykonania, a także nałożenia mandatów karnych.

W roku sprawozdawczym Sekcja HŻŻ i PU skierowała do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie 4 wnioski o ukaranie z uwagi na naruszenie przepisów ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, czyli prowadzeniem działalności bez uzyskania decyzji zatwierdzającej i wpisu zakładu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Kary takie nakłada jedynie inspektor szczebla wojewódzkiego, na wniosek powiatowego.

Ponadto w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu w 2019 roku Sekcja pobrała do badań laboratoryjnych 269 próbek żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu

z żywnością. Zdecydowaną większość próbek pobrano z obiektów obrotu żywnością, ze sklepów, w tym marketów.

Na podstawie otrzymanych raportów z badań tych próbek, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Legionowie nie zakwestionował żadnej próbki, w 18 próbkach zgłoszono uwagi do znakowania. W przebadanych próbach laboratoria nie stwierdziły istotnych przekroczeń badanych parametrów. W każdym powyższym przypadku Sekcja prowadziła działania naprawcze, tj. przesyłała pisma właściwym terenowo (ze względu na siedzibę producenta) inspektorom sanitarnym do dalszego postępowania eliminującego złe znakowanie, jak też na terenie objętym nadzorem prowadziła działania korygujące błędne znakowania. Każdorazowo o wynikach badań pobranych próbek Sekcja informowała zakłady - miejsca, gdzie próby były pobierane. Działanie takie pozwala w przyszłości podmiotom branży spożywczej wybierać dostawców bezbłędnie znakujących żywność, czy też bez żadnych zastrzeżeń co do jakości zdrowotnej oferowany do sprzedaży asortyment.



**Wykres: Zestawienie ilości pobranych próbek zakwestionowanych do ilości pobranych próbek w roku sprawozdawczym**

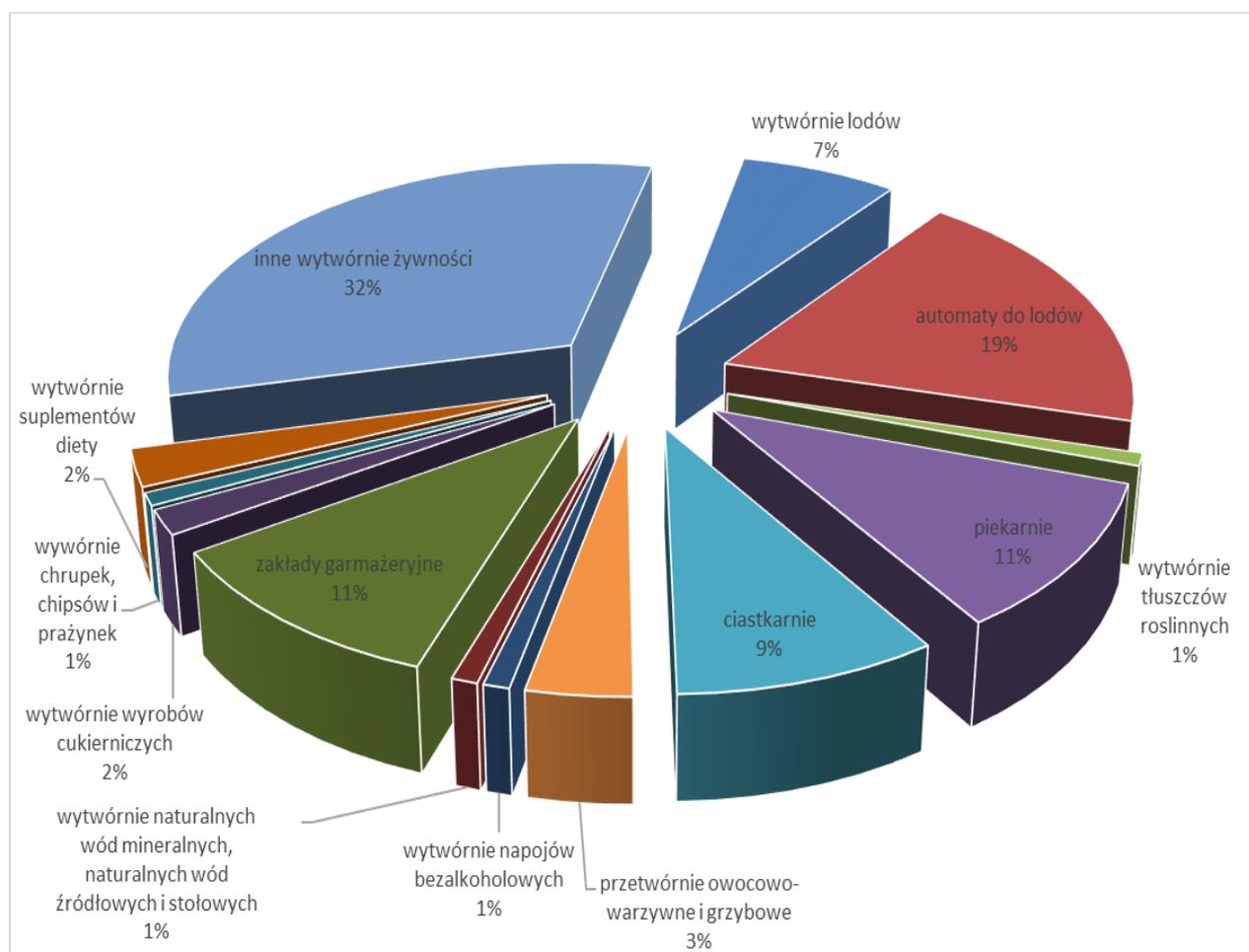
### 1.1. Obiekty produkcji żywności

W 2019 r. objęto nadzorem 111 zakłady produkujące żywność, wśród nich:

- 8 wytwórni lodów
- 21 automatów do lodów
- 1 wytwórnię tłuszczów roślinnych i mieszanin tłuszczów zwierzęcych

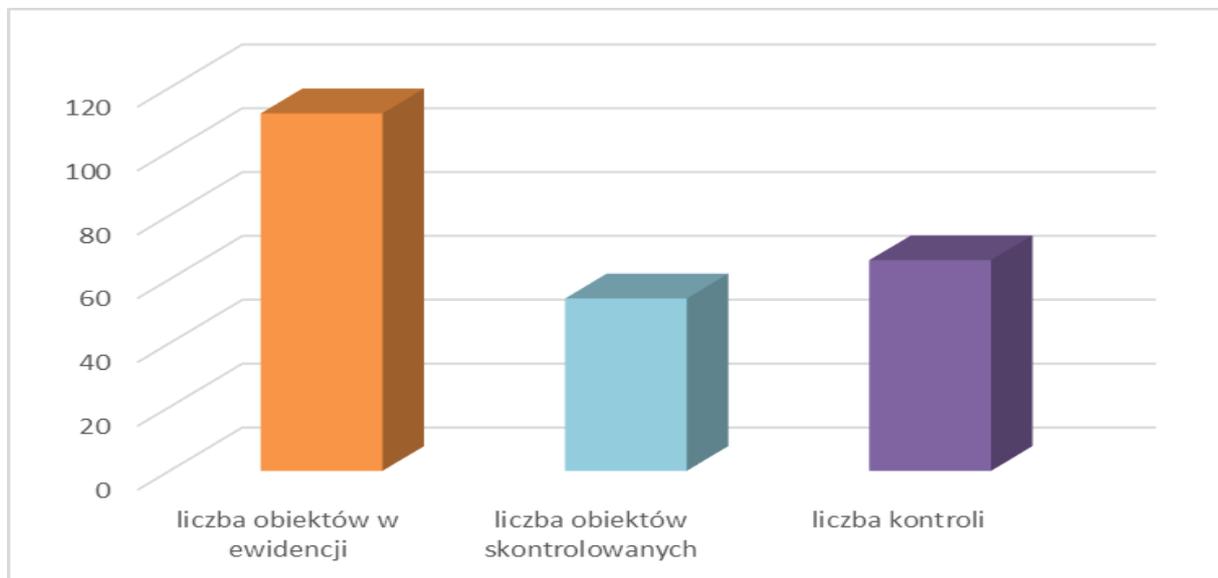
- 12 piekarni
- 10 ciastkarni
- 4 zakłady przetwórstwa owocowo - warzywnego
- 1 wytwórnię napojów bezalkoholowych i rozlewnie piwa
- 1 wytwórnię naturalnych wód mineralnych, naturalnych wód źródłanych i stołowych
- 12 zakładów garmażeryjnych
- 2 wytwórnie wyrobów cukierniczych
- 1 wytwórnię chrupek, chipsów i prażynek
- 3 wytwórnie suplementów diety
- 36 innych wytwórni żywności.

Z analizy poniższego wykresu wynika, że największy udział wśród zakładów produkujących żywność na terenie naszego powiatu mają: inne wytwórnie żywności, zakłady garmażeryjne, automaty do lodów, ciastkarnie i piekarnie. Zakłady tej grupy, za wyjątkiem piekarni, produkują wyroby przeznaczone głównie na zaopatrzenie rynku lokalnego.



**Wykres: Udział poszczególnych rodzajów zakładów produkujących żywność**

Skontrolowano większość zakładów z grupy obiektów produkcji żywności znajdujących się w ewidencji. Przeprowadzono łącznie 69 kontroli t. j. sanitarnych, tematycznych i sprawdzających w tych zakładach, co zobrazowano na wykresie poniżej.



**Wykres: Liczba obiektów skontrolowanych w stosunku do liczby obiektów w ewidencji i liczby przeprowadzonych kontroli w grupie zakładów produkcji żywności**

Jak wynika z powyższego wykresu niektóre zakłady kontrolowane były więcej niż jeden raz. Oprócz kontroli sanitarnych kompleksowych w obiektach tych prowadzone były również kontrole tematyczne, zdecydowana większość przeprowadzona w związku z wnioskami o zatwierdzenie Zakładu i wpis do rejestru oraz związanych ze złożonymi wnioskami o graniczną kontrolę sanitarną i spełnienie wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy przekraczający granice.

W znacznej większości zakładów stabilny jest stan bieżący oraz zachowany jest reżim higieniczny, co jest też wynikiem podejmowania systematycznych działań kontrolnych, mających na celu poprawę warunków sanitarno – higienicznych i technicznych.

W grupie tej wydano 9 decyzji administracyjnych nakazujących wykonanie w określonym terminie nakazów pokontrolnych. Nałożono 1 mandat karny, nie zamykano na czas określony w całości ani w części żadnego z zakładów tej grupy. Nie wysyłano wniosków o ukaranie w związku z prowadzeniem działalności produkcyjnej bez uzyskania decyzji zatwierdzającej do Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie.



W 2019 roku stwierdzano następujące nieprawidłowości w grupie obiektów produkcji żywności:

- brak badań laboratoryjnych wyrobu gotowego zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (WE) 2073/2005 z dnia 15.11.2005r.;
- nieprawidłowe przetrzymywanie wyrobu gotowego, z narażeniem na wtórne zanieczyszczenia;
- nieprawidłowe znakowanie części wyrobów gotowych;
- zły stan sanitarno – techniczny pomieszczeń;
- nieaktualny system jakości HACCP;
- brak szkoleń personelu z systemu HACCP.

Ponadto w roku sprawozdawczym wpłynęły 2 interwencje na Zakłady z tej grupy, kontrola interwencyjna w 1 - szym przypadku potwierdziła wniesione uwagi, natomiast w 2-gim przypadku nie stwierdzono nieprawidłowości.

W tej grupie pobrano do badań laboratoryjnych 21 próbek żywności w kierunku oznaczeń mikrobiologicznych i fizykochemicznych – w otrzymanych sprawozdaniach z badań nie zawarto uwag.

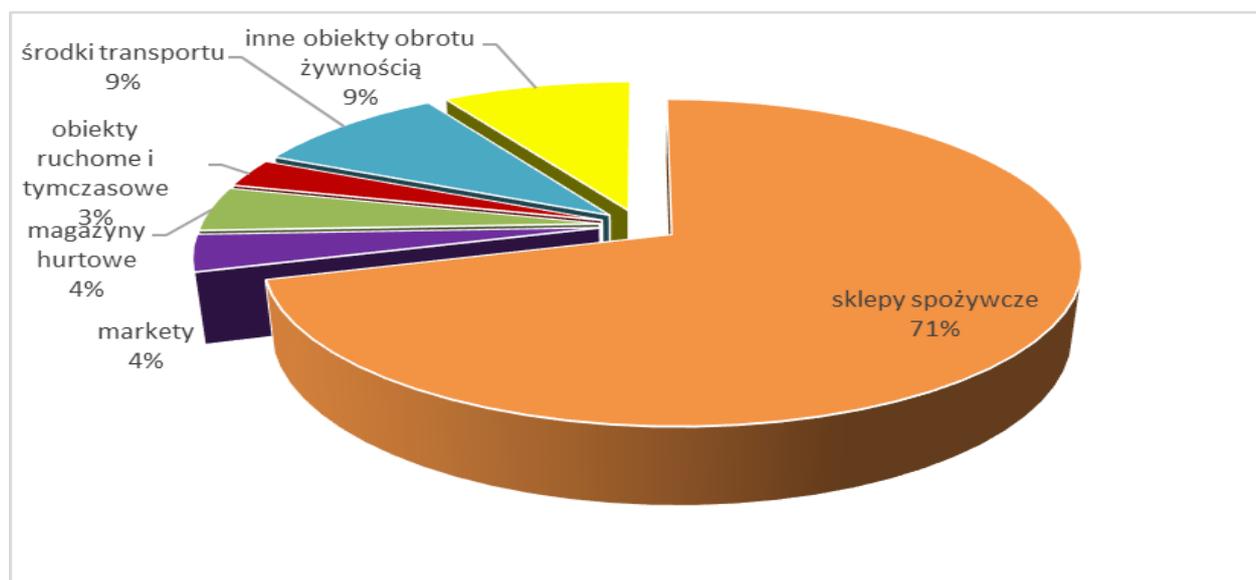
W 2019 r. w grupie obiektów produkcji żywności wzrosła liczba Zakładów posiadających opracowany i wdrożony system HACCP, co sprawia, że podnosi się reżim sanitarny Zakładu, jakość wytwarzanych artykułów spożywczych, rośnie konkurencyjność na rynku.

## **1.2. Obiekty obrotu żywnością**

Niezmiennie od kilku lat grupa obiektów obrotu żywnością jest najliczniejsza. W 2019 r. w tej grupie objętych nadzorem było 623 zakładów obrotu żywnością, do której należy:

- 463 sklepów spożywczych (w tym 23 marketów)
- 28 magazynów hurtowych
- 18 obiektów ruchomych i tymczasowych
- 58 środków transportu
- 56 innych obiektów obrotu żywnością tj. sklepów na stacjach paliw, sklepików szkolnych, sklepów sprzedaży internetowej, aptek, punktów pocztowych.

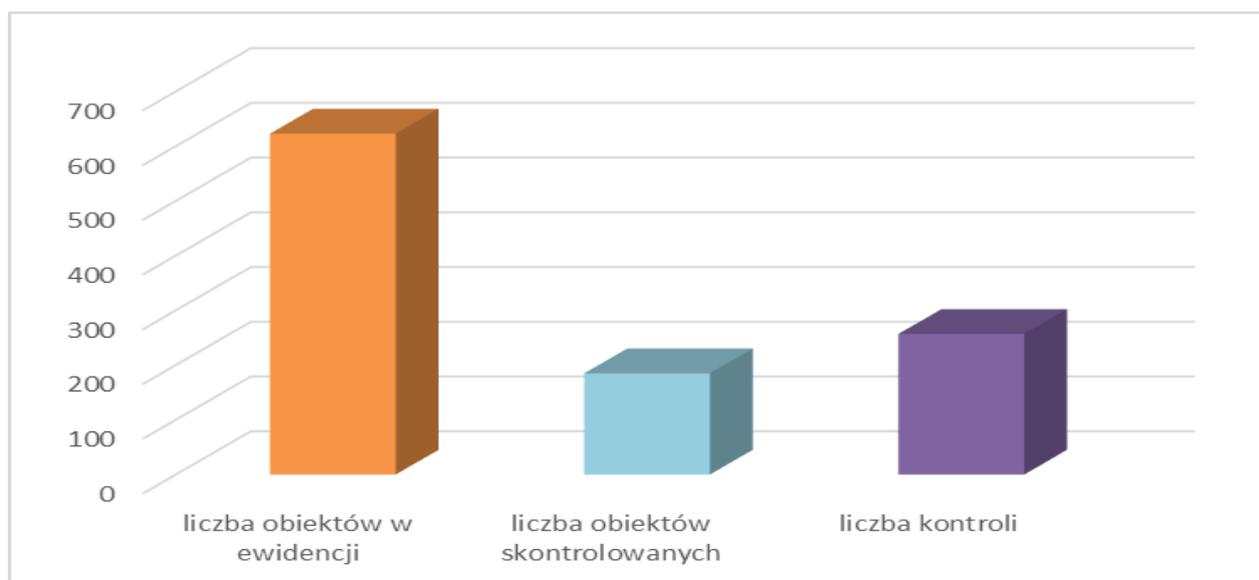
Udział poszczególnych kategorii obiektów w grupie obrotu żywnością obrazuje poniższy wykres.



**Wykres: Udział poszczególnych grup obiektów w ogólnej liczbie obiektów obrotu żywnością**

Jak wynika z powyższego, najliczniejszy udział z ogólnej liczby obiektów obrotu żywnością stanowią sklepy z udziałem wynoszącym 71% - są to sklepy małe o ograniczonej powierzchni, często wprowadzające do obrotu szeroki, zróżnicowany asortyment środków spożywczych, również artykuły przemysłowe oraz chemii gospodarczej. Natomiast sklepy wielkopowierzchniowe stanowią tylko niewielką część, tj. 4% ogólnej liczby obiektów obrotu żywnością.

Z 623 obiektów tej grupy skontrolowano 186, w których przeprowadzono 257 kontroli.



**Wykres: Liczba skontrolowanych obiektów obrotu żywnością w odniesieniu do liczby obiektów znajdujących się w ewidencji**



Działania kontrolne w roku sprawozdawczym w obiektach obrotu żywnością skierowane były w szczególności na stan sanitarno – higieniczny i techniczny pomieszczeń, wyposażenia, zapewnienie prawidłowych warunków przechowywania żywności, zachowanie ciągłości łańcucha chłodniczego środków spożywczych nietrwałych mikrobiologicznie, zachowanie segregacji asortymentu, jakości zdrowotnej wprowadzanych do obrotu środków spożywczych, przestrzeganie terminów przydatności do spożycia, właściwe znakowanie oraz stopień wdrożenia kontroli wewnętrznej oraz postępowania dotyczącego wycofania z obrotu mięsa i jego przetworów pozyskanych ze świń pochodzących z gospodarstw, w których stwierdzono ognisko afrykańskiego pomoru świń (ASF).

W 2019 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, najwięcej nieprawidłowości stwierdzono w małych i średniej wielkości sklepach. Były to głównie:

- niewłaściwy stan porządkowy pomieszczeń;
- niewłaściwy stan techniczny pomieszczeń;
- sprzedaż artykułów spożywczych przetrzymywanych bez zachowania odpowiednich restrykcji temperaturowych;
- brudne urządzenia chłodnicze;
- nieaktualne procedury oraz instrukcje Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP) i Dobrej Praktyki Produkcyjnej (GMP) oparte na zasadach systemu jakości HACCP;
- brak odpowiednich szkoleń personelu;
- brak odzieży ochronnej u personelu;
- brak opracowanej i wdrożonej procedury zabezpieczenia i wycofania z obrotu partii żywności nieodpowiadających wymaganiom jakości zdrowotnej;
- niewłaściwe składowanie odpadów komunalnych;
- prowadzenie działalności bez uzyskania od P.P.I.S. w Legionowie decyzji zatwierdzającej oraz wpisu do rejestru zakładów;
- niehigieniczna sprzedaż artykułów spożywczych;
- brak specjalistycznych preparatów do mycia i dezynfekcji;
- sprzedaż artykułów po upływie terminu przydatności do spożycia;
- brak dokumentacji pozwalającej na ustalenie pochodzenia i identyfikowalności artykułów oferowanych w sprzedaży.

W 2019 r. wydano w tej grupie 28 decyzji pokontrolnych nakazujących usunięcie uchybień w określonym terminie. Dotyczyły one głównie poprawy stanu technicznego, postępowania w zakresie gospodarowania odpadami, wdrożenia bądź uaktualnienia i uzupełnienia procedur GHP/GMP opartych na zasadach HACCP.



Za nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno – porządkowego nałożono łącznie 41 mandaty karne na kwotę 15.300 zł oraz wystosowano 3 wnioski o ukaranie na obiekty tej grupy za prowadzenie działalności bez decyzji zatwierdzającej wydanej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Legionowie. Wszystkie wnioski zostały utrzymane w mocy.

W roku sprawozdawczym pobrano do badań 243 próbki żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Nie kwestionowano próbek z uwagi na brak przekroczeń badanych parametrów w otrzymanych sprawozdaniach z badań, natomiast w przypadku błędów w znakowaniu, przesyłano stosowne pisma do właściwych terenowo i rzeczowo Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych.

W roku sprawozdawczym wpłynęło w omawianej grupie 32 interwencje od konsumentów, w tym 11 zgłoszeń dotyczyło marketów. W 10 przypadkach interwencje okazały się zasadne, w 10 niezasadne, zaś w 12 stwierdzono nieprawidłowości inne niż wniesione przez interweniującego, za które na osoby odpowiedzialne nakładano mandat karny, bądź stosowano decyzje administracyjne.

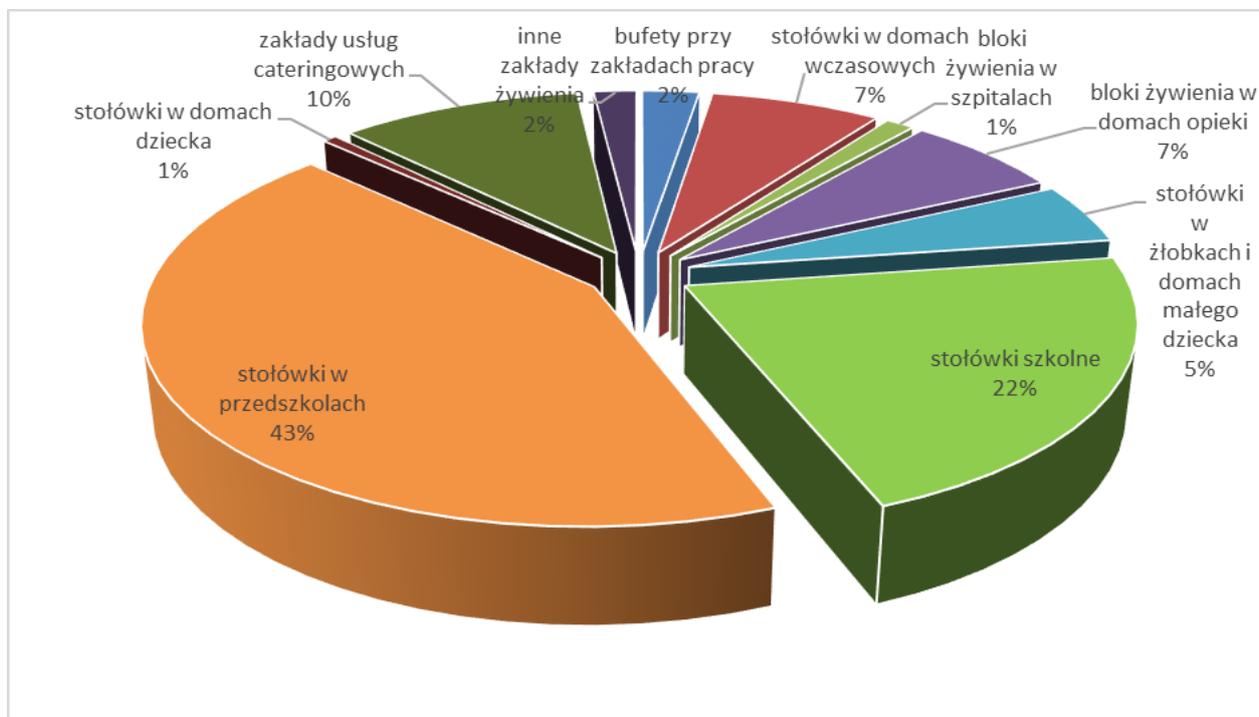
Łącznie w grupie przeprowadzono 79 kontroli interwencyjnych (w tym 23 w marketach), z czego 47 kontroli interwencyjnych w związku ze zgłoszeniami alarmowymi w systemie RASFF (Rapid Alert System for Food and Feed – System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach).

### **1.3. Obiekty żywienia zbiorowego (zamkniętego i otwartego)**

W 2019 r. objęto nadzorem 447 obiekty żywienia zbiorowego t. j.:

- 284 zakładów żywienia zbiorowego otwartego, w tym:
  - 87 zakładów małej gastronomii
  - 197 pozostałych zakładów gastronomicznych
- 163 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego w tym:
  - 4 bufety przy zakładach pracy
  - 12 stołówek w domach wczasowych
  - 2 bloki żywienia w szpitalach (wszystkie w systemie cateringowym)
  - 11 bloków żywienia w domach opieki społecznej
  - 8 stołówek w żłobkach
  - 35 stołówek szkolnych (w tym 16 w systemie cateringowym)
  - 70 stołówek w przedszkolach (w tym 40 w systemie cateringowym)
  - 1 stołówkę w domu dziecka i młodzieży
  - 17 zakładów usług cateringowych
  - 3 inne zakłady żywienia.

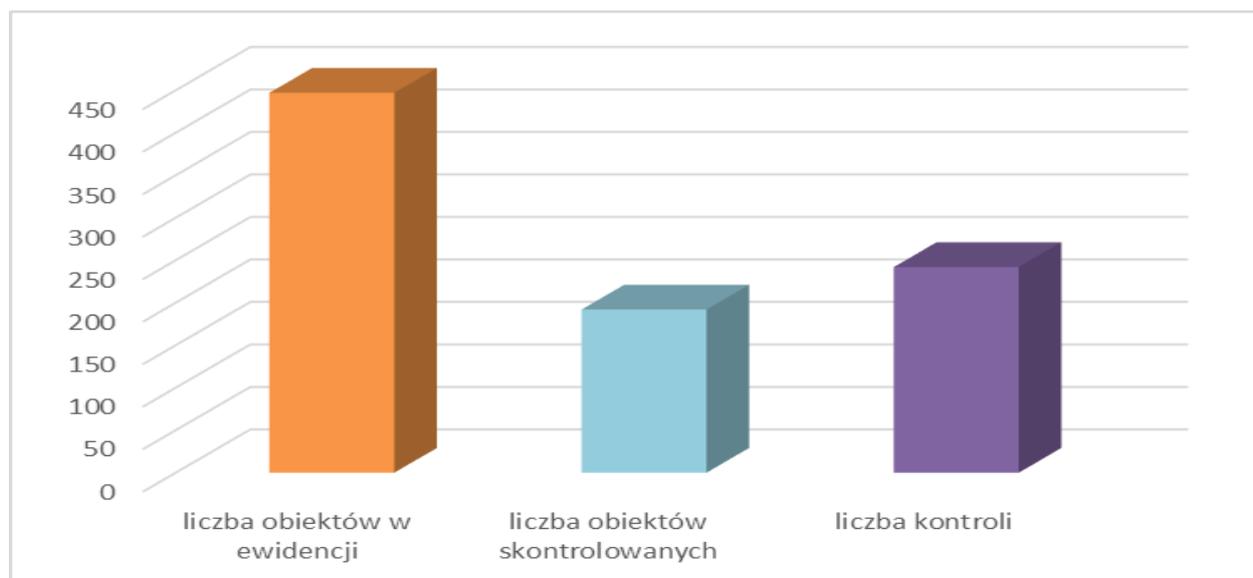
Jak wynika z powyższego zakłady żywienia zbiorowego stanowią znaczną grupę nadzorowanych obiektów, a ich ilość rokrocznie wzrasta.



#### Wykres: Udział poszczególnych grup obiektów w ogólnej liczbie obiektów żywienia zbiorowego zamkniętego

Wśród obiektów żywienia zbiorowego, podobnie jak w latach ubiegłych, największą część stanowią zakłady żywienia zbiorowego otwartego - 63%. Natomiast obiekty żywienia zbiorowego zamkniętego (głównie stołówki szkolne i stołówki w przedszkolach) stanowią – 37%.

Z 447 obiektów żywienia tej grupy skontrolowano 192, w których przeprowadzono 242 kontrole, co przedstawia wykres poniżej.



**Wykres: Liczba skontrolowanych obiektów żywienia zbiorowego w odniesieniu do liczby obiektów znajdujących się w ewidencji**

Jak wynika z powyższego część zakładów została skontrolowana kilkakrotnie, z powodu konieczności przeprowadzenia ponownych czynności kontrolnych w związku z wydawanymi decyzjami administracyjnymi oraz wzmożonym nadzorem nad obiektami zlokalizowanymi w obrębie Zalewu Zegrzyńskiego.

W opisywanej grupie, zdecydowana większość zakładów żywienia zbiorowego otwartego prowadzi działalność opartą głównie na bazie półproduktów, wyrobów gotowych, mrożonych podlegających jedynie obróbce termicznej. Niezmiennie - dania i napoje podawane są częściej w naczyniach wielokrotnego użytku, niż jednokrotnego użytku, co jest istotne z uwagi na estetykę i przyzwyczajenia konsumenckie. Stosunkowo niewielka część obiektów tej grupy prowadzi pełną działalność gastronomiczną, opartą na wykorzystywaniu surowców i ich obróbce wstępnej.

Prowadzone kontrole wykazały w tej grupie obiektów następujące nieprawidłowości:

- brak orzeczeń lekarskich do celów sanitarno – epidemiologicznych;
- brak zachowanej ciągłości łańcucha chłodniczego artykułów nietrwałych mikrobiologicznie;
- stosowanie do produkcji jaj niepoddanych dezynfekcji;
- brak specjalistycznych preparatów do mycia i dezynfekcji urządzeń i powierzchni mających kontakt z żywnością;
- nieprawidłowe przechowywanie surowców, półproduktów;
- niewłaściwy stan porządkowy;
- nieprawidłowy stan techniczny zakładu;
- brak zachowanej segregacji w urządzeniach chłodniczych i mroźniczych;



- brak procedury zabezpieczenia i wycofania z obrotu partii żywności nieodpowiadających wymaganiom jakości zdrowotnej;
- brak procedur oraz instrukcji Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP) i Dobrej Praktyki Produkcyjnej (GMP), lub niezgodne ze stanem faktycznym;
- brak wyciągu nad urządzeniami grzewczymi;
- niewłaściwa identyfikacja wyrobów gotowych przechowywanych w urządzeniach chłodniczych;
- brak odzieży ochronnej dla personelu;
- przepełnione kosze na odpady;
- przechowywanie przypadkowych rzeczy niezwiązanych z działalnością na terenie kuchni;
- brak zabezpieczenia otworów okiennych przed dostępem owadów latających;
- stosowanie do produkcji przeterminowanych artykułów spożywczych;
- rozpoczęcie działalności bez decyzji zatwierdzającej PPIS;
- brak lub nieprawidłowa informacja o wartościach odżywczych i energetycznych;
- brak lub nieprawidłowy wykaz składników dań gotowych;
- brak szkoleń z GHP/GMP.

W związku z powyższymi nieprawidłowościami w 2019 r. na uchybienia natury technicznej wydano 34 decyzje administracyjne, natomiast za nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno – porządkowego osoby odpowiedzialne ukarano łącznie 29 mandatami karnymi na kwotę 10.100 zł.

W 2019 r. wszczęto 1 postępowanie zakończone wnioskiem o ukaranie do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie za prowadzenie działalności bez uzyskania decyzji zatwierdzającej. Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Warszawie wymierzył karę pieniężną.

W analizowanej grupie w roku sprawozdawczym pobrano do badań 5 próbek w kierunku oznaczeń mikrobiologicznych – sprawozdania z badań nie wykazało nieprawidłowości.

W 32 zakładach zamkniętych żywienia zbiorowego dokonano oceny teoretycznej jadłospisu, sposobu żywienia poszczególnych grup ludności, z uwzględnieniem prawidłowości układania jadłospisów, urozmaicenia pod kątem doboru surowców, konsystencji, metod przygotowywania, urozmaicenia kolorystycznego.

W roku sprawozdawczym łącznie wpłynęło 19 interwencji, 13 dotyczyło zakładów żywienia zbiorowego otwartego, natomiast 6 zakładów żywienia zamkniętego.

Wśród interwencji konsumenckich 5 było zasadnych. W trakcie pozostałych kontroli nie potwierdzono zarzutów, lub wykazano inne uchybienia sanitarno – higieniczne.

#### **1.4. Inne obiekty w ewidencji**

W ramach pozostałej grupy w roku sprawozdawczym Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku prowadziła nadzór nad:

##### **1.4.1. suplementami diety**

Nadzorem objęto 7 obiektów, w tym:

- 3 wytwórnie suplementów diety;
- 1 hurtownię;
- 3 sklepy ze sprzedażą internetową.

W Zakładach tej grupy przeprowadzono ogółem 3 kontrole tj.

- 2 kontrole kompleksowe (1 kontrola w Zakładzie produkcji i konfekcjonowania suplementów diety i 1 kontrola w sklepie ze sprzedażą internetową);
- 1 kontrola tematyczna w związku ze złożonym wnioskiem o zatwierdzenie i o wpis do Rejestru Zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W roku 2019, nie wydano decyzji nakazujących, w żadnym z wyżej wymienionych obiektów.

W roku sprawozdawczym prowadzono przegląd stron internetowych. Nie napotkano informacji wskazujących na prowadzenie sprzedaży wysyłkowej suplementów diety, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środków spożywczych wzbogaconych witaminami lub składnikami mineralnymi sprzedawanymi przez Internet na terenie powiatu legionowskiego.

Nie prowadzono kontroli dotyczących weryfikacji spełnienia warunków określonych w otrzymanych pismach od GIS.

##### **1.4.2. wytwórniami i miejscami obrotu materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością**

W roku sprawozdawczym zewidencjonowano 5 wytwórni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (tyle samo, co w poprzednim roku) tj.

- 2 wytwórnie zajmujące się produkcją nakrętek do przemysłu spożywczego i kosmetycznego;
- 2 produkujące opakowania przeznaczone do kontaktu z żywnością;
- 1 produkująca nakrętki i opakowania z tworzyw sztucznych dla przemysłu spożywczego i kosmetycznego



W 2019 r. w analizowanej grupie przeprowadzono 2 kontrole kompleksowe. Kontrole nie wykazały uchybień. Nie wydano zaleceń pokontrolnych.

W analizowanej grupie wszystkie zakłady posiadają wdrożone procedury GHP/GMP, natomiast w 2 zakładach funkcjonuje system HACCP.

Ponadto nadzorem objęto 4 hurtownie opakowań do żywności (tyle samo co w poprzednim roku) oraz 5 sklepów (o 3 więcej w stosunku do roku poprzedniego). W obiektach z grupy miejsca obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością przeprowadzono 1 kontrolę kompleksową w sklepie, która nie wykazała nieprawidłowości. Przeprowadzono 2 kontrole interwencyjne (w sklepach) w związku z powiadomieniem w systemie RASFF oraz 1 kontrolę w ramach systemu Rapex w hurtowni.

W roku sprawozdawczym nie wydawano decyzji administracyjnych.

Zgłoszono 1 interwencję konsumencką dotyczącą złego samopoczucia po wypiciu wody z czajnika tradycyjnego. Interwencja niepotwierdzona, jednakże za brak wpisu do rejestru nałożono mandat karny na kwotę 200 zł.

Ponadto przeprowadzono 1 kontrolę tematyczną w sprawie warunków sanitarno-higienicznych.

Żaden zakład nie został wyznaczony do wzmożonego nadzoru w 2019 r.

Nie pobierano próbek z tej grupy Zakładów.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Legionowie nie wydawał decyzji zakazującej wprowadzenia do obrotu.

#### **1.4.3. kosmetykami**

Pod nadzorem znajdują się:

- 2 zakłady produkujące i konfekcjonujące kosmetyki (obydwa uzyskały wpis do rejestru w roku sprawozdawczym),
- 2 zakłady konfekcjonujące kosmetyki (bez produkcji), w jednym z nich prowadzone jest konfekcjonowanie olejków zapachowych służących m.in. do masażu i kąpieli. Drugi uzyskał wpis do rejestru w ciągu roku kalendarzowego.
- 8 obiektów obrotu kosmetykami, w tym 1 hurtownia oraz 7 sklepów z kosmetykami (w stosunku do roku ubiegłego w ewidencji znajduje się jeden obiekt więcej).

W roku sprawozdawczym zaplanowano i skontrolowano zakład konfekcjonujący kosmetyki (bez produkcji). W stosunku do roku ubiegłego stan sanitarny Zakładu nie uległ zmianie, nie stwierdzono nieprawidłowości, nie wydawano decyzji nakazujących, nie karano mandatami karnymi.

Jednocześnie w ewidencji znajduje się 7 sklepów z kosmetykami oraz 1 hurtownia (wydano jeden wpis do rejestru).



W roku 2019 zaplanowano do kontroli 2 sklepy z kosmetykami – kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Dodatkowo przeprowadzono 1 kontrolę tematyczną dotyczącą warunków sprzedaży produktów kosmetycznych.

#### **1.4.4. kontrolą graniczną**

Pod nadzorem znajdują się 4 podmioty prowadzące eksport/import lub magazynowanie artykułów spożywczych, bądź materiałów lub wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością tj.: tyle samo co w roku 2018.

Nie zatwierdzano nowych obiektów, jak również żaden obiekt nie został wykreślony z Rejestru Zakładów.

Nie wydawano w tej grupie decyzji zakazującej wprowadzania do obrotu na teren wspólnoty artykułu importowanego z krajów trzecich.

W roku 2019 wydano 65 świadectwa spełnienia wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy. Nie wydawano świadectw dotyczących materiałów do kontaktu z żywnością.

Dodatkowo wydano 16 świadectw jakości zdrowotnej (health certificate) dla środka spożywczego przeznaczonego na eksport.

## **2. KONTROLE INTERWENCYJNE I TEMATYCZNE**

W roku sprawozdawczym Sekcja Higieny Żywności, Żywnienia i Przedmiotów Użytku prowadziła kontrole akcyjne głównie dotyczące:

- legalności pochodzenia mięsa wieprzowego i dziczyzny oferowanego w obrocie, a także postępowania z odpadami kategorii III w związku z występowaniem wirusa afrykańskiego pomoru świń ASF;
- warunków sprzedaży i etykietowania żywności nieopakowanej;
- realizacji Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach;
- związane z funkcjonowaniem systemu RASFF.



### 3. WNIOSKI

Analizując rok sprawozdawczy 2019 Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku wykazała dużą skuteczność działania, wykonując w niemal 100% plan pracy, ponieważ niewykonanie z planowanych kontroli, wynikały głównie z zaprzestania bądź zawieszenia prowadzonej działalności przez poszczególne podmioty, co ustalono podczas próby ich przeprowadzenia.

Sekcja wykonała 375 kontroli ponadplanowych, biorąc zaś pod uwagę ciągłe zwiększanie ilości pracy biurowej, jak też liczbę zatrudnionych osób, to ilość kontroli sanitarnych przeprowadzonych w roku sprawozdawczym jest wynikiem wysokim.

W podsumowaniu minionego roku, należy stwierdzić, iż nadal stosunkowo duży odsetek obiektów poddanych kontroli nie spełnia wszystkich wymagań prawnych w zakresie prowadzonej działalności i wiele prowadzonych kontroli sanitarnych kończy się wydaniem zaleceń pokontrolnych, t. j. wydaniem decyzji administracyjnej, a co za tym idzie wydaniem decyzji płatniczej. Znacznie wzrosła liczba nałożonych mandatów karnych – wyraźnie wzrosła też ich suma, co wynika z wagi przewinień oraz prowadzenia wzmożonej kontroli.

Wysokie kwoty mandatów wynikają z podjętej przez pracowników działu strategii, która zakłada wyeliminowanie notorycznie powtarzających się nieprawidłowości u przedsiębiorców poprzez zwiększanie kwot mandatów do ich maksymalnej wielkości przewidzianej prawem.

Z podsumowania całości wynika, iż nadal niezbędne jest prowadzenie kontroli i szeroko pojętej edukacji, z uwagi na występujące nadal nieprawidłowości dotyczące głównie warunków sanitarno – higienicznych.

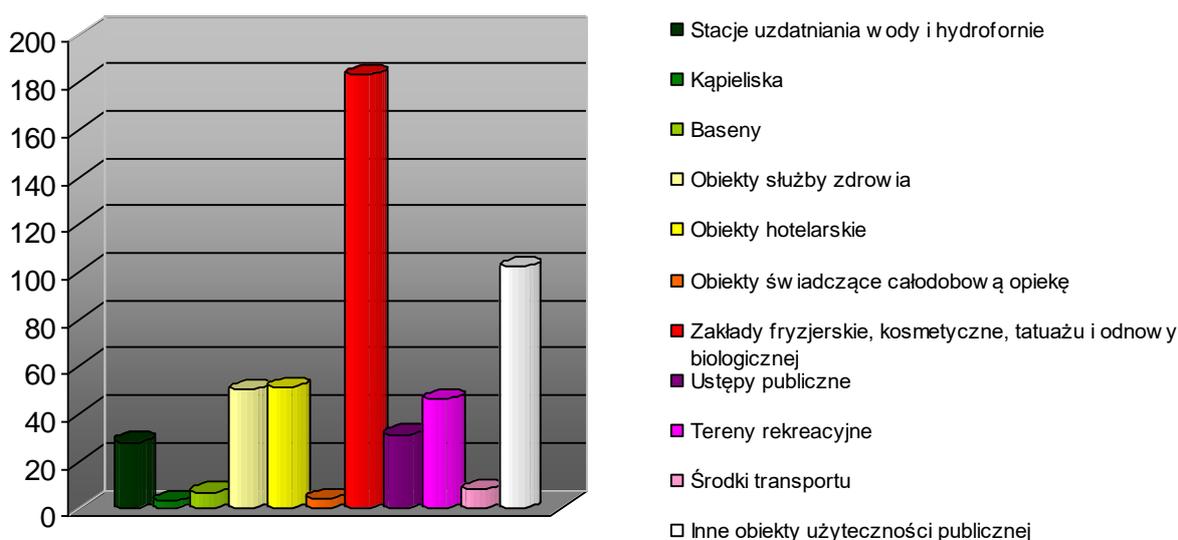


***VI. OCENA STANU SANITARNEGO  
W ZAKRESIE NADZORU SEKCJI  
HIGIENY KOMUNALNEJ***

## 1. Wstęp

### ***Sekcja Higieny Komunalnej realizuje nadzór sanitarny nad:***

- Wodą przeznaczoną do spożycia – wodociągi zbiorowego zaopatrzenia, studnie publiczne, ujęcia, indywidualne zaopatrujące obiekty użyteczności publicznej,
- Wodą w kąpieliskach – kąpieliska, miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli,
- Wodą w basenach – baseny i aqua parki,
- Obiektami służby zdrowia – w zakresie postępowania z odpadami wytwarzanymi w obiektach,
- Obiektami hotelarskimi – hotele, motele, pensjonaty, obiekty noclegowe,
- Obiektami świadczącymi całodobową opiekę nad osobami starszymi,
- Zakładami fryzjerskimi, kosmetycznymi, tatuażu i odnowy biologicznej,
- Ustępami publicznymi – skanalizowanie i tymczasowe,
- Terenami rekreacyjnymi – parki, place zabaw, plaże, lodowisko
- Środkami transportu – transport osobowy,
- Innymi obiektami użyteczności publicznej – pralnie, magle, sale widowiskowe, muzea, hale sportowe, fitness, cmentarze, apteki, stacje paliw.



**Wykres: Zestawienie obiektów będących pod nadzorem Sekcji Higieny Komunalnej.**

Realizując nadzór sanitarny w zakresie **higieny komunalnej** w 2019 r. przeprowadzono **299** kontroli sanitarnych oraz w związku z prowadzeniem nadzoru nad jakością wody pobrano **239** próbek wody i oceniono **263** wyników z kontroli wewnętrznej jakości wody. Pobrano również **201** próbek wody zleconej.

Ponadto Sekcja Higieny Komunalnej opiniuje regulaminy utrzymania czystości i porządku na terenie gmin, plany zabezpieczenia sanitarnego imprez masowych/sportowych, wydaje postanowienia na sprowadzenie zwłok z poza granic kraju do Polski, wydaje zezwolenia na przeprowadzenie ekshumacji oraz bierze w nich udział.

## 2. NADZÓR NAD JAKOŚCIĄ WODY W 2019 ROKU

### ➤ **Jakość wody przeznaczonej do spożycia.**

Nadzór nad jakością wody do spożycia prowadzony był zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

W roku 2019 nadzorem objęto 33 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia zaopatrujące w wodę ludność powiatu legionowskiego, 1 studnię publiczną w Legionowie oraz 1 ujęcie wody powierzchniowej - Zalew Zegrzyński, z którego woda jest ujmowana dla wodociągu północnego, zaopatrującego miasto Warszawę.

Jakość wody dostarczana przez nadzorowane wodociągi jest objęta monitoringiem kontrolnym i przeglądowym zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem, ponadto informację o jakości wody dostarczanej konsumentom dają wyniki przedstawiane kwartalnie przez właścicieli/administratorów wodociągów w ramach realizowanej kontroli wewnętrznej jakości wody .

W 2019 roku wydano **1 decyzję o nieprzydatności wody do spożycia** z uwagi na przekroczenia parametrów mikrobiologicznych, po podjętych działaniach naprawczych, pobraniu powtórkowych próbek do badań oraz uzyskaniu wyników badań spełniających wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2017 r. poz. 2294). Ponadto wydano **1 decyzję stwierdzającą warunkową przydatność jakości wody** pod względem fizykochemicznym dot. parametru mangan z terminem wykonania 31.12.2019 r.

Jakość wody dostarczana przez nadzorowane wodociągi jest objęta monitoringiem kontrolnym i przeglądowym zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem, ponadto informację o jakości wody dostarczanej konsumentom dają wyniki przedstawiane kwartalnie przez właścicieli/administratorów wodociągów w ramach realizowanej kontroli wewnętrznej jakości wody (obowiązek wynikający z rozporządzenia o jakości wody).

Każdego roku wydawane są oceny jakości wody za dany rok i przesyłane do administratorów wodociągów oraz jednostkom samorządu terytorialnego. Wydawane są one na podstawie wyników badania wody dostarczanych przez administratorów wodociągów oraz na podstawie wyników jakimi dysponuje inspekcja sanitarna.

➤ **Jakość wody ciepłej w kierunku bakterii Legionella.**

Działając zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem dotyczącym jakości wody przeznaczonej do spożycia, w roku 2019 kontynuowano nadzór nad jakością wody ciepłej użytkowej w związku z możliwością wystąpienia w sieci bakterii Legionella.

W roku 2019 zostało wszczęte 1 postępowania administracyjno- egzekucyjne z uwagi na ponadnormatywną obecność bakterii Legionella sp. w jednej z trzech badanych próbek pobranych w obiekcie służby zdrowia w Legionowie. Zarządca obiektu niezwłocznie przystąpił do działań naprawczych, przegrzania instalacji technicznej oraz pobrał próbki powtórkowe do badań a poprawne wyniki przekazał do wiadomości PPIS w Legionowie.

➤ **Jakości wody w kąpieliskach.**

W roku 2019 nadzorem objęto 2 kąpieliska oraz 2 miejsca wykorzystywane do kąpieli. Są to:

1. Nieporęt „Dzika Plaża” – kąpielisko,
2. Serock, ul. Retmańska– kąpielisko,
2. Wieliszew, ul. 600-Lecia – miejsce wykorzystywane do kąpieli, które było organizowane pod tą sama nazwą przez dwóch organizatorów: Urząd Gminy Wieliszew (29.06.-28.07.2019r.) oraz Towarzystwo Budownictwa Społecznego „Wieliszew” Sp. zo.o. (03.08-01.09.2019r.).

W ramach nadzoru w 2019 r. pobrano próbki wody z kąpielisk przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego, zgodnie z obowiązującymi przepisami, pozostałe próbki były realizowane w ramach kontroli wewnętrznej przez administratorów, którzy zlecieli pobór i badanie wody specjalistycznemu laboratorium.

W 2019 roku wydano 14 orzeczeń o jakości wody w kąpielisku i miejscach wykorzystywanych do kąpieli z czego 2 o niedopuszczeniu do kąpieli z uwagi na zakwit sinic. Oraz wydano 2 decyzje o zakazie kąpieli z uwagi na zakwit sinic.



➤ **Jakość wody basenowej.**

W 2019 r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Legionowie było 6 pływalni i 2 aqua parki. Jakość wody w basenach oceniana jest na podstawie wyników badań z kontroli wewnętrznej wykonywanej z częstotliwością dwa razy w miesiącu (w razie konieczności częściej) przez administratora obiektu basenowego a także na podstawie wyników jakimi dysponuje inspekcja sanitarna. W roku 2019 nie było podstaw do wydania decyzji unieruchamiającej w tej grupie obiektów.

### **3. NADZÓR NAD OBIEKTAMI UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ W ZAKRESIE HIGIENY KOMUNALNEJ**

#### **3.1 Obiekty świadczące usługi noclegowe:**

1. Hotele – 10 obiektów,
2. Obiekty świadczące usługi hotelarskie - 37 obiektów,

Nadzorowane hotele zapewniają bardzo dobrą bazę noclegową. Są to hotele, które posiadają doskonałe zaplecze sanitarne, w postaci magazynków przeznaczonych na środki czystościowe, dezynfekcyjne, sprzęt sprzątający, bieliznę czystą i brudną.

Obiekty świadczące usługi hotelarskie to głównie: obiekty nie posiadające kategoryzacji, ośrodki wypoczynkowe, ośrodki szkoleniowe. Niektóre z nich świadczą usługi jedynie w sezonie letnim. Nadzór sanitarny prowadzony jest nad tymi obiektami na bieżąco, nie wykazują złego stanu sanitarno-technicznego.

#### **3.2 Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej:**

**Zakłady Fryzjerskie** – Pod nadzorem PSSE w Legionowie jest 99 obiektów w tej grupie, z czego w 2019r. poddano kontroli 11. W jednym obiekcie stwierdzono uchybienia pod kątem sanitarnym. Nałożono mandat karny wysokości 200 zł. Usunięcie uchybień zostało sprawdzone w kontroli sprawdzającej.

**Zakłady Kosmetyczne** - tego typu obiektów pod nadzorem PSSE w Legionowie jest 72 z czego w 2019 r. skontrolowano 7.

Nacisk nadzoru sanitarnego położony jest tu na sterylizację narzędzi, w przypadku wykonywania usług powodujących naruszenie ciągłości tkanki ludzkiej, dezynfekcję narzędzi i ich prawidłowe przechowywanie, oraz postępowanie z odpadami wytwarzanymi w obiekcie. W przypadku świadczenia usług powodujących naruszenie ciągłości tkanki odpady traktowane są jako medyczne i odbierane przez specjalistyczne firmy zgodnie z zawartymi umowami.



**Salony odnowy biologicznej** - na nadzorowanym terenie funkcjonują również zakłady odnowy biologicznej, nadzorem objętych jest 16 z czego w 2019 r. skontrolowano 7. Uchybień nie stwierdzono.

**Zakłady w których są świadczone więcej niż jedna z w/w usług są to np.: zakłady fryzjersko-kosmetyczne** – ostatnią podgrupę stanowią obiekty które świadczą więcej niż jedną usługę z w/w . W tej grupie objętych nadzorem jest 51 obiektów z czego 4 obiekty poddano kontroli w 2019 r. Uchybień nie stwierdzono.

**Zakłady tatuażu** - na nadzorowanym terenie funkcjonują 2 zakłady tatuażu, w roku 2019 skontrolowano oba zakłady. Stan sanitarno-techniczny obiektów zachowany.

### **3.2 Inne obiekty użyteczności publicznej nadzorowane w zakresie higieny komunalnej:**

#### **Toalety ogólnodostępne.**

W roku 2019 objęto nadzorem 29 toalet ogólnodostępnych, w tym skontrolowano 7.

Szczególnym nadzorem objęto te obiekty w czasie trwania sezonu letniego. Stan ich oceniono jako dobry.

## **4. PODSUMOWANIE I WNIOSKI**

Sekcja Higieny Komunalnej w 2019 r. przeprowadziła **299** kontroli sanitarnych oraz w  
związku z prowadzeniem nadzoru nad jakością wody pobrano **239** próbek wody wynikających z  
planu pracy na 2019 r. z

#### **W roku 2019 wydano 34 decyzji administracyjnych na:**

- zatwierdzenie laboratorium – 4 decyzje,
- ekshumację – 10 decyzji,
- poprawę jakości dostarczanej wody – 3 decyzje,
- 14 decyzji płatniczych za kontrole z uchybieniami.
- 2 decyzje zakazujące kąpiele w kąpielisku
- 1 decyzję dotyczącą złego stanu sanitarnego obiektu

#### **Ponadto Sekcja Higieny Komunalnej wydała:**

- 9 postanowień dotyczących sprowadzenia zwłok z zagranicy,
- 14 orzeczeń o jakości wody do kąpiele, w sezonie letnim,



- 28 ocen jakości wody przeznaczonej do spożycia dostarczanej przez wodociągi zbiorowego zaopatrzenia,
- rozpatrzyła 32 interwencji,
- zaopiniowała 2 zmiany w regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminach,
- zaopiniowała 19 regulaminów bezpieczeństwa sanitarnego imprez masowych/sportowych.
- nałożyła 1 mandat karnych na łączną kwotę 200 zł.

Podsumowując pracę Sekcji Nadzoru Higieny Komunalnej należy podkreślić, że stale wzrasta liczba obiektów objętych nadzorem. Ze względu na realizację kontroli wewnętrznej przez dostawców wody do spożycia i administratorów basenów, znacznie wzrosła ilość ocenianych wyników jakości wody.

Grupami które ulegają największym ilościowym zmianom są: zakłady fryzjerskie i kosmetyczne – ze względu na ciągłe zmiany zakresu wykonywanych usług.

Warto zwrócić uwagę na fakt zapewnienia właściwego stanu sanitarnego obiektów basenowych, gdzie wszystkie tego typu obiekty działające na terenie powiatu legionowskiego wykonują systematyczną kontrolę jakości wody basenowej z częstotliwością 2 x na miesiąc. Wyniki z kontroli wewnętrznych przedstawiane są PPIS w Legionowie w celu wykonania ich oceny. Jakość przedstawianych w 2019 r. wyników nie budziła zastrzeżeń.

Sekcja Higieny Komunalnej prowadzi również stałą współpracę z jednostkami samorządu terytorialnego szczególnie w zakresie napływających interwencji.



***VII. OCENA STANU SANITARNEGO  
W ZAKRESIE NADZORU  
HIGIENY PRACY***



## 1. WSTĘP

Sekcja Higieny Pracy realizuje, wzorem lat ubiegłych, zadania wynikające z ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, dotyczące higieny pracy w zakładach pracy. W roku sprawozdawczym 2019 zadania te ukierunkowane były szczególnie na zagadnienia objęte planem zasadniczych zamierzeń, opracowanym przez Głównego Inspektora Sanitarnego. Główne kierunki nadzoru skierowane były między innymi na:

- kontrolę warunków zdrowotnych środowiska pracy, w celu zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy,
- kontrolę stanu sanitarnohigienicznego i technicznego pomieszczeń pracy, zaplecza socjalnego i pozostałych pomieszczeń i miejsc wchodzących w skład zakładów pracy,
- prowadzenie postępowania administracyjnego, w związku ze stwierdzeniem naruszenia wymagań higieniczno – sanitarnych i technicznych w zakładach pracy,
- prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych w sprawie chorób zawodowych, w tym sporządzanie ocen narażenia zawodowego w zakładach pracy i u pracowników lub byłych pracowników, w związku z podejrzeniem choroby zawodowej,
- wydawanie decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej lub o braku podstaw do jej stwierdzenia, na podstawie otrzymanych orzeczeń lekarskich.

Sekcja higieny pracy prowadziła nadzór nad gospodarką substancjami i mieszaninami chemicznymi w zakresie produkcji, magazynowania, wprowadzania do obrotu i stosowania:

- substancji chemicznych i ich mieszanin,
- produktów biobójczych,
- prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3,
- środków ochrony roślin,
- substancji powierzchniowo czynnych i detergentów,
- klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin chemicznych (CLP),
- występowania substancji preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy,
- nadzór nad zagadnieniami związanymi z rejestracją, oceną, udzielaniem zezwoleń i stosowaniem ograniczeń w odniesieniu do substancji chemicznych (REACH).

Sekcja Higieny Pracy prowadziła nadzór dotyczący:

- występowania szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy,
- stosowania leków cytostatycznych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą,
- bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest i zabezpieczania pracowników podczas prac,
- bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach prowadzących prace z organizmami genetycznie zmodyfikowanymi (GMO).

## 2. NADZOROWANE ZAKŁADY PRACY

Sekcja Higieny Pracy w roku sprawozdawczym 2019 posiadała w rejestrze 602 zakłady pracy i podmioty gospodarcze podlegające nadzorowi, w których jest zatrudnionych ponad 10 776 pracowników

Liczbę zakładów pracy w poszczególnych działach Polskiej Klasyfikacji Działalności w 2019 roku obrazuje poniższa tabela.

**Tabela. Liczba zakładów pozostających w ewidencji Sekcji w 2019 r. w poszczególnych PKD**

nr PKD	Rodzaj działalności	Liczba zakładów
1	Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługowa	5
2	Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	1
3	Rybacko	0
5	Wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	0
6	Górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego	0
7	Górnictwo rud metali	0
8	Pozostałe górnictwo i wydobywanie	0
9	Działalność usługowa wspomagająca górnictwo i wydobywanie	0
10	Produkcja artykułów spożywczych	22
11	Produkcja napojów	0
12	Produkcja wyrobów tytoniowych	0
13	Produkcja wyrobów tekstylnych	4
14	Produkcja odzieży	2
15	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych	1
16	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli: produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	1
17	Produkcja papieru i wyrobów z papieru	1
18	Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	8
19	Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	0
20	Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	11
21	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych	1
22	Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	15
23	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	13

24	Produkcja metali	2
25	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	9
26	Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	4
27	Produkcja urządzeń elektronicznych	3
28	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowanych	1
29	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli	2
30	Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	1
31	Produkcja mebli	12
32	Pozostała produkcja wyrobów	7
33	Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	3
35	Wytwarzanie i zaopatrywanie	5
36	Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	5
37	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	1
38	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów, odzysk surowców	3
39	Działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami	0
41	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	14
42	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej	5
43	Roboty budowlane specjalistyczne	20
45	Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych	74
46	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	53
47	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	81
49	Transport lądowy oraz transport rurociągowy	21
50	Transport wodny	2
51	Transport lotniczy	4
52	Magazynowanie i działalność usługowa wspomagająca transport	2
53	Działalność pocztowa i kurierska	2
55	Zakwaterowanie	11
56	Działalność usługowa związana z wyżywieniem	16

58	Działalność wydawnicza	8
59	Działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych	0
60	Nadawanie programów ogólnodostępnych i abonamentowych	2
61	Telekomunikacja	1
62	Działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana	5
63	Działalność usługowa w zakresie informacji	1
64	Finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	16
65	Ubezpieczenia, reasekuracja oraz fundusze emerytalne, z wyłączeniem obowiązkowego ubezpieczenia społecznego	0
66	Działalność wspomagająca usługi finansowe oraz ubezpieczenia i fundusze emerytalne	1
68	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	4
69	Działalność prawnicza, rachunkowo-księgowa i doradztwo podatkowe	4
70	Działalność firm centralnych (HEAD OFFICES); doradztwo związane z zarządzaniem	2
71	Działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne	4
72	Badania naukowe i prace rozwojowe	4
73	Reklama, badanie rynku i opinii publicznej	5
74	Pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	6
75	Działalność weterynaryjna	0
77	Wynajem i dzierżawa	2
78	Działalność związana z zatrudnieniem	0
79	Działalność organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane	2
80	Działalność detektywistyczna i ochroniarska	1
81	Działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach	8
82	Działalność związana z administracyjną obsługą biura i pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej	4
84	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	9
85	Edukacja	22



86	Opieka zdrowotna	20
87	Pomoc społeczna z zakwaterowaniem	2
88	Pomoc społeczna bez zakwaterowania	1
90	Działalność twórcza związana z kulturą i rozrywką	3
91	Działalność bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostała działalność związana z kulturą	1
92	Działalność związana z grami losowymi i zakładami wzajemnymi	0
93	Działalność sportowa, rozrywkowa i rekreacyjna	7
94	Działalność organizacji członkowskich	2
95	Naprawa i konserwacja komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego	0
96	Pozostała indywidualna działalność usługowa	7
97	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	0
98	Gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0
99	Organizacje i zespoły eksterytorialne	0
<b>Razem</b>		<b>602</b>

Należy zaznaczyć, iż Sekcja Higieny Pracy prowadząc ewidencję obiektów będących pod nadzorem, dzieli zakłady na poszczególne branże, używając Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD). Jak wynika z przedstawionego podziału największą pozycję stanowią obiekty zajmujące się handlem detalicznym, który obejmuje podmioty, rejestrujące jako działalność pierwszorzędą handel, a faktycznie prowadzą działalność w zakresie produkcji i handlu swoimi wyrobami, wprowadzaniem do obrotu substancji i mieszanin chemicznych, kolejną handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi i naprawa pojazdów samochodowych tj. mechanika pojazdowa. W następnej, dosyć znacznej grupie pozostają zakłady budowlane, zakłady produkcji wyrobów z surowców niemetalicznych, obiekty wypoczynkowo - hotelowe i rekreacyjne. Poważną grupę stanowią zakłady spożywcze, zakłady opieki zdrowotnej, które na przestrzeni ostatnich lat poszerzają działalność leczniczą. Wiele podmiotów wykazuje branża transportowa, produkcja mebli, wyrobów metalowych i edukacja.

W grupie 602 zakładów, największą stanowią zakłady małe (mikroprzedsiębiorstwa) – 379 zakładów, a kolejną średnie – 171 zakładów. Niewiele jest zakładów zatrudniających od 50 do 249 pracowników – 52 zakłady.



### 3. NADZÓR BIEŻĄCY NAD ZAKŁADAMI PRACY

Sekcja Higieny Pracy prowadzi nadzór bieżący nad zakładami pracy w oparciu o przygotowywany plan pracy, kierując się przy tym zagrożeniami zawodowymi oraz planem zasadniczych zamierzeń.

W roku sprawozdawczym dokonano ogółem w ramach nadzoru sanitarnego nad warunkami pracy 53 kontroli sanitarnych, w tym:

- 26 kontroli w ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami,
- 7 kontroli w ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy
- 7 kontroli w zakresie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych, o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy,
- 1 kontrolę w ramach nadzoru nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3.

Analizując powyższe należy podkreślić, iż prowadzone kontrole nie ograniczają się do wskazanych zakresów tematycznych, co oznacza, iż kontrole dotyczą wszystkich zagadnień, ze szczególnym uwzględnieniem wskazanej tematyki.

W wyniku kontroli sanitarnych, na zakłady, w których stwierdzano nieprawidłowości, Sekcja Higieny Pracy wydawała decyzje administracyjne nakazujące wykonanie określonych nakazów z określonym terminem wykonania oraz decyzje płatnicze.

Liczba przeprowadzonych kontroli przez Sekcję, ma między innymi wpływ na liczbę ujawnionych nieprawidłowości w kontrolowanych zakładach, a to z kolei przekłada się na liczbę nakazów.

W wyniku przeprowadzonych w 2019 roku kontroli sanitarnych, w 10 przypadkach stwierdzono naruszenia wymagań higieniczno – sanitarnych, z czego wydano decyzje pokontrolne nakazujące usunięcie uchybień w określonym terminie. Wydane decyzje obejmowały łącznie 10 nakazów pokontrolnych dotyczących usunięcia stwierdzonych uchybień.

Nakazy w decyzjach dotyczyły m.in.:

- oceny ryzyka zawodowego, ale też uzupełnienia czy poprawy ryzyka uwzględniającego poszczególne zagrożenia zawodowe (biologiczne, chemiczne, fizyczne) występujące na stanowiskach pracy - 4 nakazów,
- substancji chemicznych i ich mieszanin – 1 nakaz,
- badań i pomiarów środowiska pracy – 5 nakazów;
- za kontrole skutkujące uchybieniami nałożono 9 decyzji płatniczych

### 4. POSTĘPOWANIA W SPRAWIE CHORÓB ZAWODOWYCH

Poza opisanymi w poprzednich rozdziałach działaniami Sekcja Higieny pracy prowadzi dochodzenia epidemiologiczne dotyczące chorób zawodowych . Zgodnie z art. 235<sup>1</sup> kodeksu pracy:



*„za chorobę zawodową uważa się chorobę, wymienioną w wykazie chorób zawodowych, jeżeli w wyniku oceny warunków pracy można stwierdzić bezspornie lub z wysokim prawdopodobieństwem, że została ona spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy albo w związku ze sposobem wykonywania pracy, zwanych „narażeniem zawodowym”*

Zaś zgodnie z art. 235<sup>2</sup> kodeksu pracy rozpoznanie choroby zawodowej u pracownika lub byłego pracownika następuje w okresie jego zatrudnienia w narażeniu zawodowym ale też może nastąpić po zakończeniu pracy w narażeniu, pod warunkiem, że wystąpią udokumentowane (w dokumentacji lekarskiej) objawy chorobowe w okresie ustalonym w wykazie chorób zawodowych.

Na przestrzeni 2019 roku Sekcja Higieny Pracy prowadziła 10 postępowań w sprawie chorób zawodowych, z czego 5 postępowań dla innego powiatu. Co oznacza, iż dochodzenia prowadzone przez inne powiaty wykazały, że osoby, których dotyczą zatrudnione były w zakładach działających na terenie powiatu legionowskiego. W wyniku dochodzeń epidemiologicznych, na podstawie orzeczeń lekarskich wydano 2 decyzje stwierdzające choroby zawodowe. Wystosowano do Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi 3 karty stwierdzenia choroby zawodowej, które są końcowym etapem postępowania „pozytywnego”. Ponadto wydano 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

## 5. WNIOSKI

Powyzsza ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Pracy wskazuje, iż istotnym czynnikiem w zachowaniu odpowiedniego stanu higieniczno - sanitarnego zakładów pracy jest systematyczny nadzór w tym zakresie. Niniejsza ocena, a tym samym analiza wyników pracy sekcji wskazuje, iż na przestrzeni ostatnich lat zwiększa się liczba zadań realizowanych przez sekcję co wymusza prowadzenie prac w trybie planowym i ponadplanowym.

Zaznaczyć należy, iż praca Sekcji i prowadzona działalność kontrolna w dużym stopniu przyczynia się do podniesienia stanu bezpieczeństwa pracowników zatrudnionych w kontrolowanych zakładach pracy, szczególnie w warunkach narażenia zawodowego. Prowadzone kontrole powodują nie tylko zwiększenie świadomości pracodawców, ale też poprawę bezpieczeństwa i higieny pracy zatrudnionych pracowników.

Na uwagę zasługuje fakt, że prowadząc kontrole w zakładach pracy zauważa się znaczny i postępujący wzrost świadomości pracodawców będących pod nadzorem Sekcji, w stosunku do pracodawców, u których kontrola odbywała się po raz pierwszy.





# **VIII. OCENA STANU SANITARNEGO w zakresie nadzoru nad środkami zastępczymi**

## **1. NADZÓR NAD ŚRODKAMI ZASTĘPCZYMI**

W roku 2019 r. Sekcja Higieny Pracy przeprowadziła 2 kontrole w obiektach, w których występowało podejrzenie wprowadzania do obrotu środków zastępczych. W żadnym przypadku nie stwierdzono obecności i wprowadzania do obrotu środków zastępczych. Wszystkie kontrole przeprowadzane były wspólnie z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Legionowie. Kontrole



wszczynano w wyniku akcji zainicjowanych przez Inspekcję Sanitarną lub Policję oraz na skutek doniesień Policji o uzasadnionym podejrzeniu wprowadzania do obrotu środków zastępczych. .

W czasie całego roku sprawozdawczego Sekcja Higieny Pracy kontynuowała szeroką współpracę z Komendą Powiatową Policji w Legionowie, głównie w zakresie działań (wyżej wspomnianych) dotyczących środków zastępczych. Współpraca ta dotyczyła:

- współudziału w prowadzonych kontrolach, w obiektach, gdzie podejrzewano wprowadzanie do obrotu środków zastępczych,
- przekazywania informacji z prowadzonych czynności operacyjnych,
- przesyłanie różnych pism informacyjnych w tym temacie.

## **2. WNIOSKI**

Sprawowanie skutecznego nadzoru w zakresie egzekwowania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych wymaga niezwyklej wiedzy i przygotowania pracowników. Prowadzone kontrole w zakresie nadzoru nad środkami zastępczymi są dla biorących w nich udział dodatkowym obciążeniem. Czynności takie często wymagają dyspozycyjności, odporności na stres i wielkiego zaangażowania, dlatego nieodzownym jest zapewnienie dla pracowników zaangażowanych w te kontrole odpowiednich szkoleń.

Podkreślić należy, iż dobra współpraca z w/w służbami oraz prowadzone akcje w ocenie Sekcji przynoszą efekty, ponieważ w roku sprawozdawczym nie ujawniono na terenie powiatu przypadków wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych a także zatruc środkówami zastępczymi.



# ***IX. OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO***

## **1. Ocena stanu sanitarnego powiatu za rok 2019 w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.**

Ocenę stanu sanitarnego powiatu legionowskiego przeprowadzono na podstawie wykonywanych przez Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny w Legionowie czynności wynikających z prawnie nałożonych zadań i obowiązków.

Działalność podstawowa stanowiska ds. zapobiegawczego nadzoru sanitarnego obejmuje następujące zagadnienia:



- uzgadnianie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin,
- opiniowanie wniosków co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko i ustalanie zakresu raportu,
- opiniowanie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięć przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- uzgadnianie dokumentacji projektowych inwestycji,
- uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych,
- monitorowanie pracy rzeczoznawców ds. sanitarnohigienicznych.

W 2019 r. w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wydano 5 opinii dotyczących odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, wydano 4 opinie uzgadniające zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko, oraz zaopiniowano 10 projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego - na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Uzgadniając (po zapoznaniu się z prognozą oddziaływania na środowisko) projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zwracano uwagę na zapisy dotyczące ustaleń w zakresie kształtowania ładu przestrzennego, zasad ochrony środowiska, zasad obsługi komunikacyjnej, zasad uzbrojenia terenów w infrastrukturę techniczną - mając na względzie zapewnienie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej oraz minimalizację zagrożeń dla terenów zabudowy mieszkaniowej i zabudowy chronionej ze szczególnym uwzględnieniem aspektów ochrony akustycznej.

Na podstawie art. 48 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku w 5-ciu przypadkach dokonano uzgodnienia dot. odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko .

Realizacja postanowień przedmiotowych dokumentów nie powodowała znaczącego oddziaływania na środowisko; opracowania dotyczyły obszaru mieszczącego się w granicach administracyjnych jednej gminy a zmiana dokumentu stanowiła niewielką modyfikację obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Przedmiotem zmiany planu była m.in. korekta wysokości zabudowy dla terenów przeznaczonych pod tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów i zabudowy usługowej, korekta nieprzekraczalnych linii zabudowy w celu poprawy możliwości inwestycyjnych działki. korygowanie ustaleń dotyczących zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia ścieków sanitarnych w zakresie zmian minimalnych średnic przewodów wodociągowych i kanalizacyjnych.

Znaczącym aspektem działalności mającym wpływ na stan sanitarny powiatu jest ocena lokalizacji inwestycji, będących przedsięwzięciami w rozumieniu przepisów ochrony środowiska, pod kątem problemów sanitarnohigienicznych.

Analizując oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu na zdrowie i życie ludzi, wydano 16 opinii sanitarnych co do potrzeby przeprowadzenia



oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (w 3-ch przypadkach stwierdzono potrzebę przeprowadzenia oceny i określono zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko) oraz wydano 4 opinie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Część opiniowanych inwestycji stanowiły przedsięwzięcia polegające na budowie sieci kanalizacyjnej oraz wykonaniu studni głębinowych. Inwestycje te mają bezpośredni wpływ na poprawę stanu sanitarnego powiatu, gdyż pozwolą poprawić zaopatrzenie ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz zlikwidować bezodpływowe zbiorniki na ścieki, które są rozwiązaniem stwarzającym zagrożenie dla środowiska.

Inne opiniowane przedsięwzięcia, mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, polegały na budowie osiedli mieszkaniowych, ośrodków turystycznych, obiektów handlowo-usługowych, budowie i rozbudowie stacji paliw, przebudowie dróg.

Opiniując przedsięwzięcia pod kątem oceny oddziaływania na środowisko analizowano wpływ planowanych inwestycji na zdrowie i warunki życia ludzi mieszkających w sąsiedztwie. W szczególności analizowano skuteczność planowanych zabezpieczeń chroniących jakość powietrza atmosferycznego oraz związanych z dotrzymaniem norm hałasu w środowisku.

Lokalizacja opiniowanych przedsięwzięć była zgodna z zapisami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Innym elementem działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego jest uzgadnianie dokumentacji projektowej, i tak: dokonano uzgodnienia 2-ch projektów, które dotyczyły projektu budowlanego przebudowy i zmiany sposobu użytkowania części pomieszczeń Zespołu Szkół Salezjańskich w Legionowie (przedłożona do uzgodnienia dokumentacja projektowa zawierała technologię stołówki oraz projekt architektoniczny i instalacji sanitarnych tj. instalacja wody zimnej, ciepłej, kanalizacji sanitarnej i wentylacji mechanicznej) oraz projektu rozbudowy budynku usługowego – sklepu w miejsc. Kałuszyn (w związku z tym, iż inwestor nie określił jednoznacznie przeznaczenia budynku – opinia zawierała uwagę o konieczności wykonania projektu aranżacji pomieszczeń pod konkretną działalność i uzgodnienia jej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych).

Uzgadniając dokumentację projektową zwracano szczególną uwagę na układ funkcjonalny pomieszczeń, na warunki zaopatrzenia obiektu w wodę, odprowadzenia ścieków oraz wentylację poszczególnych pomieszczeń.

W ramach prowadzonej działalności uczestniczono w dopuszczeniu do użytkowania 84 obiektów. Stanowisko zajmowane było na podstawie art. 56 ustawy – Prawo Budowlane. W 23-ech przypadkach stanowisko miało formę opinii sanitarnej.

Wydanie opinii poprzedzone było dokonaniem oględzin oraz zebraniem protokołów badań i sprawozdań, tj. wyników badania wody, opinii kominiarskich o drożności kanałów wentylacji mechanicznej, pomiarów skuteczności wentylacji mechanicznej, pomiarów natężenia oświetlenia pomieszczeń światłem sztucznym, atestów higienicznych i deklaracji zgodności na materiały i wyroby budowlane zastosowane w odbieranym obiekcie.



Odbierane obiekty to m.in.: budynki handlowo-usługowe w Serocku, Jachrance, Jabłonie, Stanisławowie Pierwszym, Młodzieżowe Centrum Rozwoju Duchowego i Artystycznego w Legionowie, Centrum Sportowo-Szkoleniowe w Legionowie, Klub „Senior+” w Szadkach, Salon samochodowy w Łajskach, Stacja Paliw w Skrzyszewie.

Przekazywane do użytkowania obiekty realizowane były na podstawie dokumentacji projektowej uzgodnionej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny PSSE w Legionowie, realizując zadania nałożone wymienioną na wstępie ustawą o PIS, wpływa w znaczący sposób na systematyczną poprawę stanu sanitarnego powiatu legionowskiego.



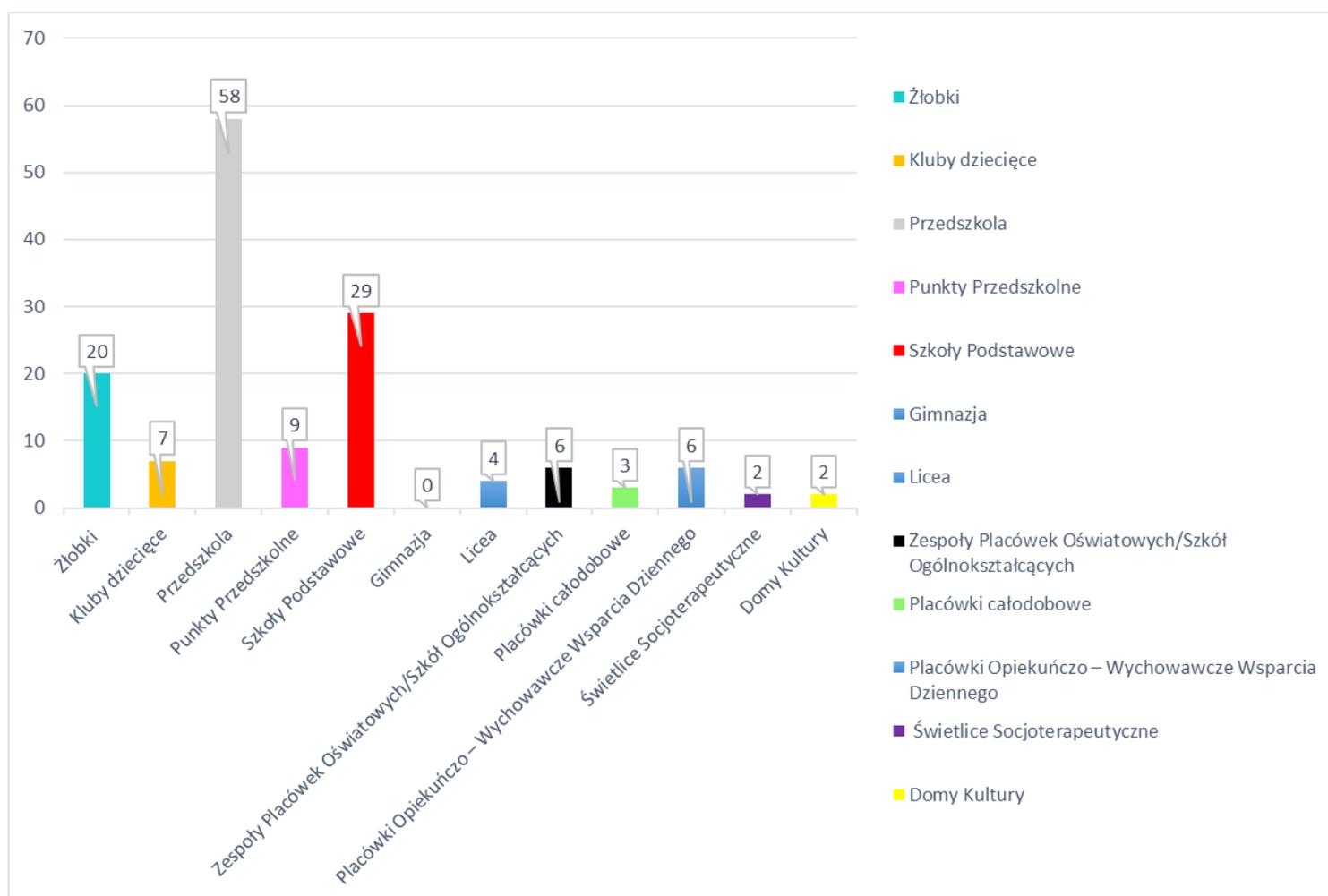
# ***X. OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE NADZORU HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY***

## **1. Wstęp.**

W roku 2019 objęto nadzorem sanitarnym **137** placówek oświatowo-wychowawczych na terenie powiatu legionowskiego takich jak:

- Żłobki – 20,
- Kluby dziecięce – 7,

- Przedszkola – 58 w tym: Punkty Przedszkolne – 9 (Inne Formy Wychowania Przedszkolnego),
- Szkoły Podstawowe – 29,
- Licea – 4,
- Zespoły Placówek Oświatowych/Szkół Ogólnokształcących – 6, w tym: przedszkola – 5, szkoły podstawowe – 6, gimnazja – 0, licea- 1,
- Placówki całodobowe – 3 w tym: Internat, Dom Dziecka, Bursa Szkolna,
- Placówki Opiekuńczo – Wychowawcze Wsparcia Dziennego – 6,
- Świetlice Socjoterapeutyczne – 2 (funkcjonujące na podstawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych),
- Domy Kultury – 2.



Rys. 1. Placówki oświatowo-wychowawcze na terenie powiatu legionowskiego objęte w 2019 r. nadzorem sanitarnym.

## 2. Działalność kontrolna i pokontrolna w placówkach nauczania, wychowania i opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.

W 2019 roku przeprowadzono 111 kontroli w 101 placówkach, w tym:

- 88 kontroli w 78 placówkach stałych,
- 23 kontrole 23 turnusów w trakcie akcji zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży,
- 9 kontroli dotyczących odbioru sanitarnego w 9 placówkach (placówki nowe):  
Modelowa Szkoła,  
Niepubliczne Przedszkole „Tropiciele Zagadek” ,  
Niepubliczne Przedszkole „Norlandia”,  
Niepubliczny Żłobek Integracyjny „Magiczny Świat Dziecka”,  
Niepubliczny Żłobek „Sportuś”,  
Niepubliczny Żłobek „Tropiciele Zagadek”,  
Niepubliczny Żłobek „Czarlandia”,  
Modelowy Żłobek,  
Niepubliczny Żłobek „Tęczowa Akademia”.

Zakres przeprowadzonych kontroli sanitarnych obejmował następujące zagadnienia:

- oceny stanu sanitarno – higienicznego i technicznego pomieszczeń poszczególnych placówek,
- higienicznej oceny rozkładu zajęć lekcyjnych,
- oceny warunków zdrowotnych w pracowniach komputerowych,
- oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin w placówkach,
- oceny higieny procesu nauczania – uczenia się w szkołach podstawowych (praca problemowa),
- oceny posiadania certyfikatów przez placówki na meble i sprzęt sportowy (praca problemowa),
- oceny warunków realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach,
- oceny warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach,
- oceny warunków prowadzenia dożywiania w szkołach,
- oceny warunków do utrzymania higieny osobistej w szkołach,
- oceny przygotowania szkół do nowego roku szkolnego 2018/2019,
- sprawdzenia realizacji zaleceń pokontrolnych zawartych w decyzjach, wystąpieniach oraz protokołach kontroli,
- oceny warunków sanitarno – higienicznych zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży,
- interwencji dotyczących warunków sanitarno – higienicznych i technicznych w placówkach.

**Wydano 5 decyzji administracyjnych merytorycznych nakazujących w tym:**

1 decyzja pierwotna tj.:

- 1 dla żłobka.

3 decyzji zmieniających termin realizacji zaleceń tj.:

- 1 dla szkoły podstawowej,
- 2 dla przedszkola.

Wydane decyzje administracyjne dotyczyły doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno - higienicznego i technicznego placówek, w tym:

- stanu sanitarno – higienicznego i technicznego sufitów i ścian w pomieszczeniach placówek oświatowych (salach dydaktycznych, w bibliotece - 2 zalecenia),
- stanu technicznego ogrodzenia terenu placówki (1 zalecenie),
- stanu technicznego podłogi w pomieszczeniach placówek oświatowych (2 zalecenia),
- stanu sanitarno-higienicznego toalet (6 zaleceń)
- braku oznaczenia leżaków w celu przypisania ich do konkretnego dziecka

**3. Analiza warunków sanitarno-higienicznych i technicznych.**

Na terenie powiatu legionowskiego ogólny stan sanitarno – higieniczny i techniczny obiektów szkolno – wychowawczych przedstawia się, jako dobry.

W 2019 roku w placówkach przeprowadzono remonty generalne jak również bieżące naprawy i konserwacje. Polegały one m.in na:

- remoncie lub wymianie nawierzchni podłogi,
- malowaniu ścian i sufitów,
- zamontowaniu krat w oknach na korytarzu głównym,
- przedłużeniu balustrady na klatce schodowej,
- wymianie drzwi wewnętrznych.

**4. Wypoczynek zimowy i letni**



#### **4.1 Wypoczynek zimowy**

W ramach akcji zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży, w okresie od 14 stycznia do 22 lutego 2019 roku, na podstawie elektronicznej bazy wypoczynku Ministerstwa Edukacji Narodowej zostało zgłoszonych 10 turnusów organizowanych w miejscu zamieszkania oraz 5 turnusów w formie wyjazdowej. 5 turnusów zostało skontrolowanych pod kątem oceny warunków sanitarno - higienicznych i technicznych, której zakres obejmował następujące zagadnienia: budynek i jego wyposażenie techniczne, mikroklimat pomieszczeń, pomieszczenia mieszkalne, pomieszczenia sanitarne, pomieszczenia porządkowe, opiekę medyczną, system I pomocy, pokoje chorych, stan zdrowia uczestników, żywienie uczestników wypoczynku, warunki do uprawiania sportu i rekreacji, teren obiektu wypoczynku, gromadzenie odpadów stałych, przestrzegania zakazu palenia tytoniu. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Powyższe placówki zapewniły uczestnikom podczas pobytu odpowiednie warunki sanitarno – higieniczne. Opiekę medyczną uczestnikom zapewniały miejscowe ośrodki zdrowia. Chorób, wypadków, urazów czy też zatruc pokarmowych nie odnotowano. Opiekę nad uczestnikami sprawował wykwalifikowany personel pedagogiczny posiadający również stosowną dokumentację medyczną.

#### **4.2 Wypoczynek letni**

W ramach akcji letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży, w okresie od 24 czerwca do 30 sierpnia 2019 roku, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Legionowie objął bieżącym nadzorem sanitarnym 18 turnusów, w tym 14 turnusów zostało zorganizowanych w miejscu zamieszkania oraz 4 turnusy zostały zorganizowane w formie wyjazdowej, w których brało udział łącznie 693 uczestników w wieku od 5 do 18 lat.

Kontrole przeprowadzane były na podstawie elektronicznej bazy wypoczynku, utworzonej przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, zorganizowanego na terenie powiatu legionowskiego.

Turnusy letniego wypoczynku zostały skontrolowane pod kątem oceny warunków sanitarno– higienicznych i technicznych, której zakres obejmował następujące zagadnienia: budynek i jego wyposażenie techniczne, mikroklimat pomieszczeń, pomieszczenia mieszkalne, pomieszczenia sanitarne, pomieszczenia porządkowe, opiekę medyczną, system I pomocy, pokoje chorych, stan zdrowia uczestników, żywienie uczestników wypoczynku, warunki do uprawiania sportu i rekreacji, teren obiektu wypoczynku, gromadzenie odpadów stałych, dostępu do kąpieliska oraz przestrzegania zakazu palenia tytoniu.

Obiekty, w których zorganizowano wypoczynek zapewniły uczestnikom odpowiednie warunki sanitarno – higieniczne.



Opiekę nad uczestnikami wypoczynku sprawował wykwalifikowany personel pedagogiczny posiadający również stosowną dokumentację medyczną. Opiekę medyczną uczestnikom zapewniały miejscowe ośrodki zdrowia. Jedna osoba hospitalizowana – prawdopodobnie objawy przewlekłej choroby, na dzień kontroli diagnoza nieznana. Brak innych przypadków chorób, wypadków i urazów.

Prowadzone działania kontrolne w okresie letnim uwzględniały również zapewnienie bezpieczeństwa nad kąpieliskami, w tym nadzór nad odpowiednim oznakowaniem kąpielisk, systematyczna kontrola jakości wody (pobór wody do badania mikrobiologicznego) oraz przesyłanie komunikatów o dopuszczeniu do kąpieli do prasy lokalnej i urzędów gmin.

## **5. Realizacja zagadnień problemowych.**

### **5.1 Ocena przygotowania szkół do nowego roku szkolnego 2019/2020.**

W zakresie oceny przygotowania szkół do nowego roku szkolnego 2019/2020 przeprowadzono kontrolę w 7 placówkach, 3 kontrole wynikały z harmonogramu kontroli. Kontrole przeprowadzono w 5 szkołach podstawowych oraz w 2 zespołach szkolno-przedszkolnych. W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że placówki zapewniają właściwe warunki sanitarno – higieniczne przewidziane dla tego typu obiektów. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, które mogłyby zagrażać bezpieczeństwu dzieci i młodzieży.

Zakres i przebieg prac przeprowadzonych w placówkach przed rozpoczęciem roku szkolnego:

#### 1. Remonty:

- w 24 placówkach odmalowano sale dydaktyczne, w 5 z nich położono nową nawierzchnię;
- w 7 placówkach odmalowano blok żywieniowy;
- w 3 placówkach remont przeprowadzono w bloku sportowym (cyklinowanie podłogi, malowanie ścian);
- w 9 placówkach odmalowano zaplecze sanitarne (w 1 z placówek wymieniono instalację, glazurę, terakotę, ustępy oraz w 1 z placówek zamontowano nowe kabiny);

Ponadto w 11 placówkach:

- odmalowano ściany i sufity na korytarzach, w szatni, w pomieszczeniach administracyjno-biurowych, świetlicy, bibliotece;
- odmalowano klatki schodowe;
- zamontowano kraty w oknach na korytarzu głównym;
- przedłużono balustrady na klatce schodowej;



- wymieniono drzwi wewnętrzne;

W skontrolowanych placówkach wykonano prace konserwatorsko-porządkowe takie jak: mycie okien, drzwi, pranie firan, czyszczenie podłóg, renowacja mebli szkolnych, naprawa sprzętu sportowego i rekreacyjnego, uporządkowanie terenu wokół budynków szkół, czyszczenie kostki, wymiana oświetlenia.

## **5.2 Ocena posiadania certyfikatów przez placówki na meble i sprzęt sportowy.**

W zakresie oceny posiadania certyfikatów przez placówki na meble edukacyjne skontrolowano 59 z 97 placówek będących w ewidencji (przedszkola, szkoły podstawowe i ich filie, licea oraz zespoły szkół). Liczba placówek skontrolowanych, w których, do 50 % posiada certyfikaty – 0 placówek, powyżej 50% mebli posiada certyfikaty – 0 placówek, 100% mebli posiada certyfikaty - 59 placówek.

W zakresie spełnienia wymogów w stosunku do urządzeń i sprzętu sportowego przeprowadzono kontrole w 59 z 97 placówek będących w ewidencji Stacji (przedszkola, szkoły podstawowe i ich filie, licea oraz zespoły szkół). Liczba placówek skontrolowanych, w których urządzenia i sprzęt sportowy posiadają 100% - 59 placówek.

## **6. Wnioski**

Oceniając ogólną sytuację stanu sanitarno – higienicznego i technicznego w placówkach nauczania i wychowania na terenie powiatu legionowskiego stwierdzono, iż jest on na dobrym poziomie. Przeprowadzone remonty, wykonywane na bieżąco prace naprawcze i konserwatorskie w nadzorowanych placówkach oświatowo-wychowawczych zdecydowanie przyczyniły się do podniesienia standardów bezpiecznych i higienicznych warunków nauki i pracy dzieci i młodzieży w powyższych placówkach. Realizacja zaleceń pokontrolnych czy to w formie decyzji administracyjnych nakazujących czy wystąpień pokontrolnych odbywa się w miarę możliwości finansowych placówek, przy jednoczesnym zapewnieniu warunków niezagrażających bezpośrednio bezpieczeństwu dzieci i młodzieży w nich przebywających. Nowo otwarte placówki otrzymały pozytywne opinie sanitarne i zostały objęte bieżącym nadzorem sanitarnym.



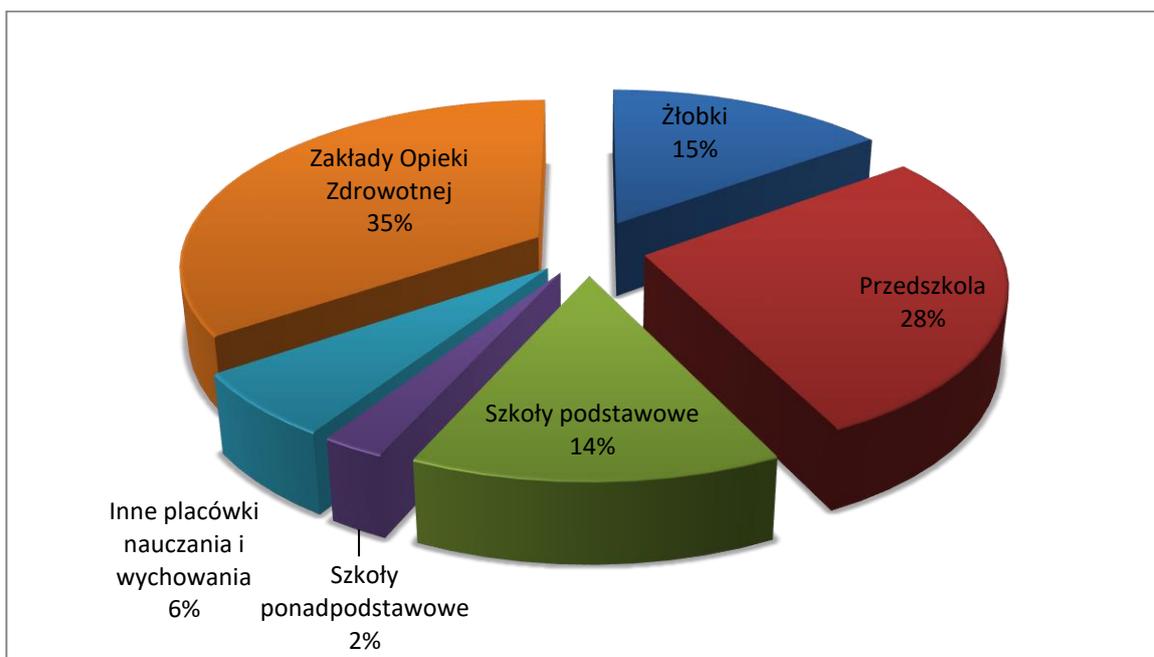
# ***XI. OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA***

## **1. Wstęp.**

**Liczba placówek objętych nadzorem w ramach działalności oświatowo-zdrowotnej i promocji zdrowia w 2019 roku, łącznie 202, w tym:**

- **Żłobki – 31,**

- Przedszkola – 58,
- Szkoły podstawowe – 29,
- Szkoły ponadpodstawowe – 5,
- Inne placówki nauczania i wychowania – 13,
- Zakłady Opieki Zdrowotnej – 72.



**Wykres: Rodzaj placówek objętych nadzorem w ramach działalności oświatowo-zdrowotnej i promocji zdrowia.**

## **2. PROGRAMY I DZIAŁANIA EDUKACYJNE REALIZOWANE W PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH**

### **Program „Trzymaj Formę!”**

Celem **XIV edycji** ogólnopolskiego programu była poprawa sposobu odżywiania młodzieży poprzez: zwiększenie wiedzy dotyczącej zbilansowanej diety i aktywności fizycznej, dostarczenie wiedzy i umiejętności korzystania z informacji zamieszczonych na opakowaniach produktów spożywczych, kształtowanie postaw i zachowań w zakresie prawidłowego żywienia i uprawiania aktywności fizycznej, rozszerzanie asortymentu sklepików szkolnych o zalecane produkty, propagowanie zdrowego stylu życia w szkole, w domu i środowisku pozaszkolnym.



W trakcie roku szkolnego 2018/2019 pracownik oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia przeprowadził prelekcje podczas których omówiono z uczniami: wybrane choroby przenoszone drogą pokarmową, wskazano znaczenie wody, jako źródła życia, przedstawiono zasady BHP obowiązujące w sklepiku szkolnym, wpływ reklamy na zachowanie człowieka, zasady kupowania i przechowywania produktów spożywczych, w jaki sposób uczucia wpływają na to, co jemy, nową piramidę zdrowego, zbilansowanego i różnorodnego żywienia i aktywności fizycznej – zmiany w stosunku do poprzedniej, porównanie kaloryczności i zawartości składników w wybranych produktach spożywczych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Legionowie, jako partner zewnętrzny, uczestniczył w poniższych projektach edukacyjnych:

1. **Projekt edukacyjny „Sklepik Szkolny – nasz mały biznes”**
2. **„Skąd się biorą produkty ekologiczne?”**
3. **„Bieg po zdrowie”**
4. **„Czyste Powietrze Wokół Nas” - XII edycja ogólnopolskiego programu przedszkolnej edukacji antytytoniowej .**
5. **„Nie pal przy mnie, proszę” – X edycja lokalnego programu profilaktyki palenia tytoniu w szkołach podstawowych.**
6. **„Znajdź właściwe rozwiązanie” – X edycja lokalnego programu profilaktyki palenia tytoniu w szkołach podstawowych i gimnazjalnych**

**„Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”.**

Głównym celem projektu jest ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym, tj. między 15 a 49 rokiem życia.

**„ARS, czyli jak dbać o miłość” – VI edycja**



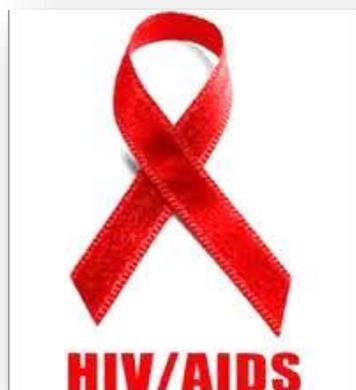
**Profilaktyka używania substancji psychoaktywnych, w tym tzw. „nowych narkotyków”**

**Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV**

Założeniami **Krajowego Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV** opracowanymi na lata 2017-2021 jest usprawnienie systemu zapobiegania zakażeniom HIV, edukacja społeczeństwa i zapewnienie wsparcia i opieki zdrowotnej osobom zakażonym HIV i chorym na AIDS.

Działalność prewencyjna skierowana jest do populacji osób zdrowych i zmierza do ograniczenia rozprzestrzeniania się zakażeń HIV w społeczeństwie poprzez podniesienie poziomu wiedzy na temat HIV/AIDS. Koncentruje się na minimalizowaniu czynników ryzyka przenoszenia się wirusa, informowaniu o metodach badawczych wykrywających jego obecność, tolerancji wobec osób zakażonych i chorych na

AIDS oraz przekazywaniu adresów instytucji i organizacji pozarządowych sprawujących opiekę i udzielających wsparcia osobom z problemem HIV/AIDS.



Cele programu:

- ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV,
- zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie HIV/AIDS,
- poprawa jakości życia w sferze psychospołecznej osób żyjących z HIV/AIDS, ich rodzin i bliskich, poprawa jakości i dostępu do diagnostyki i opieki medycznej nad ludźmi żyjącymi z HIV/AIDS oraz osobami narażonymi na zakażenie HIV.

**„Wybierz Życie - Pierwszy Krok” – X edycja wojewódzkiego programu w zakresie profilaktyki raka szyjki macicy**

Głównym celem programu była edukacja młodzieży w wieku 16 - 19 lat, ich rodziców oraz nauczycieli w zakresie profilaktyki raka szyjki macicy, zapewnienie kobietom dostępu do badań skryningowych (bezpłatnego wymazu cytologicznego) oraz informacja o świadczeniodawcach wykonujących takie badania.

Program adresowany był do uczniów szkół ponadpodstawowych, rodziców uczniów oraz kadry pedagogicznej szkół.



**Program „Zdrowe piersi są OK!” – VII edycja wojewódzkiego programu w zakresie profilaktyki raka piersi**

**Program „Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach”**

Głównym kierunkiem działań było zwrócenie uwagi na zjawisko antybiotykoodporności, jako kluczowego zagrożenia dla zdrowia publicznego. Grupą docelową była społeczność powiatu, szczególnie lekarze i pracownicy służby zdrowia oraz osoby dorosłe korzystające z usług zakładów opieki zdrowotnej. Akcja trwała cyklicznie od stycznia do marca i od listopada do grudnia 2019 roku.

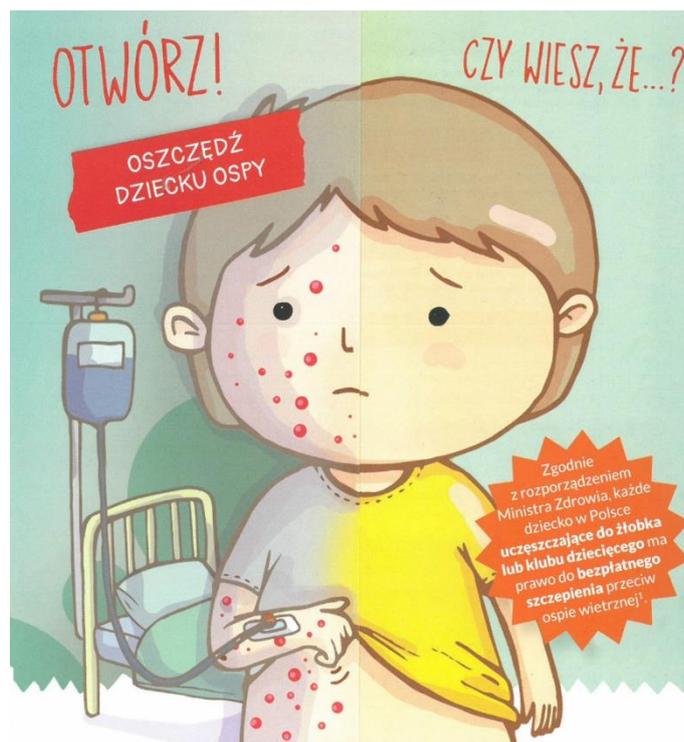


**„Znamię! Znam je? Podstępne WZW”**

Celem głównym było podniesienie świadomości Na temat zagrożeń związanych z wirusowym zapalenia wątroby Typu B i C oraz sposobów zapobiegania im, a także wczesnego Wykrywania zachorowań i profilaktyki czerniaka. Adresatami są uczniowie szkół ponadpodstawowych.



**Kampania edukacyjna „Oszczędź dziecku ospy”** – 18 listopada 2019 roku ruszyła kampania edukacyjna, opracowana przez Polskie Towarzystwo Higieniczne. Kampania ma na celu podniesienie świadomości społeczeństwa na temat zagrożenia oraz sposobów ochrony przed ospą wietrzną. Poprzez kampanię dotarto do 45 żłobków i klubów dziecięcych z edukacyjną w postaci plakatów i ulotek.



### „X Legionowski Turniej Zdrowia Przedszkolaków”

Turniej został zorganizowany w dniu 10 maja 2019 r. przez panią dyrektor i grono pedagogiczne Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 2 w Legionowie. Głównym celem było promocja zdrowego stylu życia w tym odżywiania „Jabłka śliwki czy maliny –to dla każdego witaminy”, zasad bezpieczeństwa i zachowań proekologicznych, idei ruchu i aktywnego spędzania wolnego czasu. Turniej służy także integracji środowisk przedszkolnych z przedstawicielami służb mundurowych powiatu legionowskiego. W turnieju jurorami byli funkcjonariusze: Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Legionowie, Komendy Powiatowej Policji w Legionowie, Straży Miejskiej w Legionowie, Państwowej Straży Pożarnej w Legionowie, Komisariatu Rzecznego Policji w Warszawie III Ogniwo w Nieporęcie, Nadleśnictwa Jabłonna. W Turnieju wzięło udział czternaście 11-osobowych drużyn z 14 placówek przedszkolnych i zerówek szkolnych z terenu powiatu legionowskiego.



#### 4. WNIOSKI

- W 2019 roku przeprowadzono łącznie 150 wykłady- prelekcje, 32 992 odbiorców, 10 porad, 15- poradnictwo merytoryczne oraz metodyczne.
- kontynuowano realizację ogólnopolskich, wojewódzkich i lokalnych programów prozdrowotnych, które dotyczyły m.in. profilaktyki nowotworów, profilaktyki nadwagi i otyłości, profilaktyki uzależnień, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń wynikających z palenia tytoniu, zażywania substancji psychoaktywnych, w tym „nowych narkotyków”, profilaktyki chorób zakaźnych (HIV/AIDS, grypa sezonowa, choroby przenoszone przez kleszcze, chorób przenoszonych drogą pokarmową), profilaktyki cukrzycy, profilaktykę wad postawy, a także zapobieganie, eliminowanie negatywnego wpływu czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi.
- Lokalne władze rządowe i samorządowe coraz częściej współpracują przy realizacji przedsięwzięć prozdrowotnych inicjowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną, m.in. poprzez wsparcie organizacyjne i finansowe.
- Zadania realizowano przy wykorzystaniu różnych form, mających na celu wzmocnienie podejmowanych działań oraz aktywizację środowiska lokalnego i szkolnego.
- W powiecie prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych wykorzystywanych do realizacji programów i kampanii edukacyjnych.



***XII. PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ  
PAŃSTWOWEGO POWIATOWEGO  
INSPEKTORA SANITARNEGO  
W LEGIONOWIE***

na podstawie druku MZ-45



<b>MINISTERSTWO ZDROWIA,</b> <b>GŁÓWNY INSPEKTORAT SANITARNY</b> 03 -729 WARSZAWA, ul. Targowa 65, telefon – centrala /22/ 536 13 00		Adresat: Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Warszawie, ul. Żelazna 79, 00-875 Warszawa	
Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej: <b>Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Legionowie, ul. gen. Sikorskiego 11, 05-119 Legionowo</b>		<b>MZ-45</b> <b>Sprawozdanie o działalności kontrolno-represyjnej oraz w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego za rok 2019</b>	
		Przekazać w terminie składania sprawozdań zgodnie z PBSSP 2019	

**Dział 1. Działalność kontrolno-represyjna**

Wyszczególnienie	Badania ogółem	Wykonane oznaczenia			Liczba pobranych próbek	Kontrole (wizytacje)	Decyzje					Postanowienia	Tytuły wykonawcze	Wnioski o ukaranie	Akty oskarżenia	Natożone mandaty	Kwota nalożonych mandatów w złotych	Natożone kary pieniężne	Kwota nalożonych kar pieniężnych w złotych			
		chemiczne	fizyczne	mikrobiologiczne			wydane w I instancji		instancji przez PWIS	wydane w II instancji przez PWIS												
							przez PPIS i PGIS	przez PWIS			nerioryczne									placiczne		
0	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19			
Ogółem	1	285	0	1619	0	508	1806	410	276	0	0	0	8	2	0	0	74	26 300	0	0		
Komórki organizacyjne stacji sanitarno-epidemiologicznych	higiena	komunalna	2	239	0	239	0	239	299	34	14	0	0	0	9	0	0	1	200	0	0	
		żywności, żywienia i przedmiotów użytku	3	0	0	0	0	269	577	347	225	0	0	0	0	0	0	72	25 800	0	0	
		pracy	4	0	0	0	0	0	63	12	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		dzieci i młodzieży	5	46	0	1380	0	0	111	11	3	0	0	0	0	0	0	1	300	0	0	
		radiacyjna	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	epidemiologia	7	0	0	0	0	0	684	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	zapobiegawczy nadzór sanitarny	8	0	0	0	0	0	24	4	25	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	
	środki zastępcze	9	0	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	
	inne	10	0	0	0	0	0	47	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

NHL 27; NSO 15; NZC 642 ( 636 wywiadów + 6 kontroli)

## Dział 2. Zapobiegawczy nadzór sanitarny

Wyszczególnienie			Ogółem	w tym negatywnie	
0			1	2	
<b>Ogółem (suma wierszy od 02 do 40 )</b>			<b>1</b>	<b>138</b>	<b>0</b>
strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	uzgodnienie dot. odstąpienia od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	PPIS	2	<b>5</b>	0
		PWIS	3	<b>0</b>	0
	uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	PPIS	4	<b>4</b>	0
		PWIS	5	<b>0</b>	0
	opiniowanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko	PPIS	6	<b>10</b>	0
		PWIS	7	<b>0</b>	0
	projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy	PPIS	8	<b>0</b>	0
PWIS		9	<b>0</b>	0	
oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko	opinia co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	PPIS	10	<b>16</b>	0
		PGIS	11	<b>0</b>	0
		PWIS	12	<b>0</b>	0
	wydanie opinii w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	PPIS	13	<b>0</b>	0
		PGIS	14	<b>0</b>	0
		PWIS	15	<b>0</b>	0
	wydanie opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	PPIS	16	<b>4</b>	0
		PGIS	17	<b>0</b>	0
		PWIS	18	<b>0</b>	0
	wydanie opinii przed wydaniem postanowienia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko	PPIS	19	<b>0</b>	0
		PGIS	20	<b>0</b>	0
		PWIS	21	<b>0</b>	0
uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych	PPIS	22	<b>2</b>	0	
	PGIS	23	<b>0</b>	0	
	PWIS	24	<b>0</b>	0	
	rzeczoznawcy ds. san. hig.	25	<b>0</b>	0	
zastosowania rozwiązań innych niż określone w obowiązujących przepisach prawnych, w tym w zakresie warunków technicznych	PPIS	26	<b>0</b>	0	
	PGIS	27	<b>0</b>	0	
	PWIS	28	<b>0</b>	0	
spełnienia wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą	PPIS	29	<b>0</b>	0	
	PGIS	30	<b>0</b>	0	
	PWIS	31	<b>0</b>	0	
uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego	PPIS	32	<b>84</b>	0	
	PGIS	33	<b>0</b>	0	
	PWIS	34	<b>0</b>	0	
sprzeciwu przeciwko uruchomieniu wybudowanego lub przebudowanego zakładu pracy lub innego obiektu budowlanego, w tym wobec dopuszczenia do użytkowania	PPIS	35	<b>0</b>	0	
	PGIS	36	<b>0</b>	0	
	PWIS	37	<b>0</b>	0	
innych spraw	PPIS	38	<b>13</b>	0	
	PGIS	39	<b>0</b>	0	
	PWIS	40	<b>0</b>	0	
Kontrole (wizytacje): ZNS -24, Epidemiologia -14	ogółem	41	<b>24</b>	0	
	w tym obiektów w trakcie budowy	42	<b>0</b>	0	
Liczba spraw przyjętych od państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych przez państwowych wojewódzkich inspektorów sanitarnych		43	<b>0</b>	0	
Liczba skarg wniesionych do WSA		44	<b>0</b>	0	